

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

DE OFFENTLIGE AARSPRØVER

I

RANDERS LÆRDE SKOLE

I JUNI OG JULI 1881

RANDERS.

TRYKT HOS J. M. ELMENHOFF & SØN.

Efterretninger

om

Randers lærde Skole 1880—81,

af

Skolens Rektor.

Indbydelsesskrift

til de offentlige Aarsprøver i Randers lærde Skole
i Juni og Juli 1881.

R a n d e r s .

Trykt hos J. M. Elmenhoff & Søn.

Afgangsprøven for Studerende 1880.

Dimittenderne.	Points ved Preliminærprøven.	Dansk Stil Nr. 1.	Dansk Stil Nr. 2.	Oldnordisk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Latin (skriftlig).	Latin (læs).	Latin (ex tempore).	Gresk.	Naturlære.	Hovedkarakter.	Points.
I. Philipson	17	gX	gX	mgX	g÷	gX	g	mg÷	g	g	g	g÷	Anden	72
H. L. V. Schaumburg. . .	36	mg	mg	ug	mg	ug÷	mg	mg÷	mg÷	mg÷	gX	mgX	1'ørste	95

Afgangsprøven for Realister 1880.

Dimittenderne.	Dansk Stil.	Tysk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.	Points.
C. B. Hald	g	tgX	g÷	gX	g	mdlX	gX	mg÷	mg	mg÷	48
M. Kjeldsen	gX	g	mg	mg÷	mg	mg÷	g	g÷	mg÷	g	64
V. V. Martens	mg÷	gX	mg÷	mg	g	gX	mg÷	g÷	mg÷	g	64

Aarsprøven i IV stud. Klasse bestod 1880:

Discipline.	Dansk Stil.	Tysk.	Fransk.	Latin (mundlig).	Latin (skriftlig).	Græsk.	Historie.	Geograph.	Naturhistorie.	Arithmetik.	Geometri.	Points for hele Prøven	Points i de 5 Fag.
K. O. Bayer	g	mg÷	mg÷	g×	g	mg÷	g÷	mg×	mg÷	mg	g×	65	33
O. R. G. Blom	g×	g×	g×	g	g÷	g	g÷	tg÷	mg÷	tg	g÷	45	15
S. V. Bredstrup	g×	g÷	g×	g	g	mg×	mg	g÷	mg÷	mg÷	g	61	25
J. Bruhn	g×	g	tg×	tg÷	g÷	tg	mg	g×	mg	ug÷	mg	53	32
C. H. Christensen	g×	mg÷	mg÷	mg	mg	mg	mg÷	g×	g×	mg÷	mg	70	31
I. C. A. M. Freiesleben	g×	g×	g	g÷	mg÷	tg÷	g÷	g	mg	tg×	g÷	48	24
N. L. Hassager	g×	g	tg×	tg	tg÷	g	mg	mg?	g×	mg	mg÷	52	30
R. Kidde	g	mg÷	g×	g÷	mg÷	g÷	mg÷	tg	tg×	g×	g	52	20
F. V. Ortmann	tg×	g×	g÷	g×	g÷	g	mg÷	g×	tg×	g÷	tg	46	18
V. H. Rosenkrantz	g	mg÷	mg÷	g×	g÷	tg×	g÷	g÷	g	tg×	tg	46	18
C. M. Schmidt	mg	mg÷	mg÷	mg÷	mg	g÷	g	g÷	ug	ug÷	mg×	69	33
N. E. Schou	mg	mg	g×	g×	g	g	g	mg÷	mg	g×	mg	67	33
F. K. J. Thorbjørnsen	mg	g	g	mg	g×	mg	ug÷	mg×	g	ug	ug÷	72	33
Privatist:													
E. A. J. Aschlund		mg×			g÷			mg	mg	mg	mg×		36

Prøven i latinsk Stil alene bestod Privatist P. P. T. S. Bertouch-Neergaard.

Af de 92 Disciple, der findes nævnte i Indbydelsesskriftet for forrige Aar, bleve 2 dimitterede til Universitetet med det S. 3 angivne Udfald og 3 bestode Afgangsprøven for Realister af højere Grad (S. 3). I Maj f. A. udgik S. Henriksen (II st.), i Juni A. Sørensen (II st.), i Juli W. H. Mazanti (IV st.), T. Steenberg (III R.), O. R. G. Blom (IV st.) og A. P. A. Fibiger (I R.), i Avgust R. Kidde (IV st.). Skoleaaret begyndte derefter med 80 ældre Disciple, hvortil kom 27 nye, ialt 107 Disciple. I Septbr. udgik H. S. Conrau (III st.) og Niels Jensen (I st. ny Discipel). Ved Dødsfald mistede Skolen d. 1ste Februar en flittig og brav Discipel J. F. Bjerregaard (IV R.). Paa Grund af Svagelighed udgik i Marts J. M. S. Schmidt (II R.); endvidere udmeldtes i Marts C. F. E. Hoff (II R.), C. E. L. Møller (I R.) og Carton Marius Schrøder (II st., ny Discipel). Derimod optoges i Januar en ny Discipel C. G. Haurbach (I R.), hvorefter Skolen nu (i Begyndelsen af Maj) tæller 101 Disciple, som med Undtagelse af Dimittenderne (VI og IV R.) og IV st. Klases Disciple, der ere opførte i alfabetisk Orden, efter Hovedkarakteren for April ere ordnede saaledes:

VI Klasse.¹⁾

1. Eberhard Sophus Ehlers, f. i Randers d. 7. Septbr. 1863, F. Sognepræst til Ulse og Ø. Egede, tidligere Adjunkt ved Skolen.

¹⁾ Ved Dimittenderne og de nye Disciple er det fulde Navn, Fødested og Fødselsdag opgivet.

2. Christian Frederik Kuhn, f. i Randers d. 6. Oktbr. 1862, F. Overlæge ved Regimentet.
3. Johannes Martin Møller, f. i Randers d. 11. Juli 1862, F. Overlærer.
4. Christian Michael Rottbøll, f. i Kjøbenhavn d. 26. Juli 1861, F. Intendant ved Regimentet.
5. Theodor Thorup, f. i Randers d. 31. Avgust 1862, F. Translatør og Lærer.

V Klasse b.

1. C. R. Hansen, F. afd. Sognepræst.
2. E. Nyegaard, F. Godsforvalter paa gammel Estrup.
3. C. G. Høst, F. Justitsraad, Godsforvalter, Støvringgaard.
4. C. Götzsche, F. Kjøbmand.

V Klasse a.

1. C. H. Christensen, F. afd. Skolelærer i Skagen.
2. F. K. J. Thorbjørnsen, F. Førstelærer i Hobro.
3. C. E. Dujardin, F. Manufakturhandler.
4. J. N. Schou, F. Distriktslæge i Skive.
5. N. E. Schou, Tvillingbroder til Nr. 4.
6. C. M. Schmidt, F. Skolelærer i Hald, Dbm.
7. S. V. Bredstrup, F. Proprietær ved Ebeltoft.
8. K. O. Bayer, F. Premierl., Driftsinspektør, R. og Dbm.
9. A. E. Hjuler, F. afdød Boghandler.
10. J. Andersen, F. Adjunkt ved Skolen.
11. P. D. Vergo, F. Slagtermester (bestod Realafgangsprøven 1879, s. Indbydelsesskriftet for dette og følgende Aar, og blev i Avgust 1880 paany optaget som studerende Discipel).
12. N. L. Hassager, F. Mægler.
13. I. C. A. M. Freiesleben, F. Toldkasserer.

14. V. H. Rosenkrautz, F. afd. Kammerherre, Lensbaron til Rosenholm.
15. J. Bruhn, F. Kammerassessor, Fjordinspektør, Dbm.
16. J. J. A. Bache, F. Forpagter af Søbygaard.

IV stud. Klasse.

1. H. C. Jensen (Hjuler), F. afd. Kjøbmand.
2. J. T. F. Honnens, F. Kammerjunker, Byfoged.
3. H. H. Hvass, F. Justitsraad, Amdsraadsmedlem.
4. A. T. Høy, F. Proprietær til Pindsminde.
5. V. E. Ishøy, F. Vinhandler.
6. T. M. T. Krog, F. Sognepræst til Thrige.
7. P. W. Kuhn, Broder til Nr. 2 i VI.
8. L. F. Nannestad, F. Godsforvalter paa Fusingø.
9. J. Nyegaard, F. Gaardmand i Holbæk S.
10. F. V. Ortmann, F. Sognepræst til Holbæk.
11. A. J. Ulrich, F. Branddirektør.
12. W. E. C. Stamer, F. Forpagter af Fusingø.

IV Realklasse.

1. Albert Frederik Jensen, f. i Randers den 28de Septbr. 1864, F. Kjøbmand Fr. Jensen.
2. Johan Christian Nandrup, f. i Næstved den 21de August 1865, F. Kjøbmand i Næstved.

III stud. Klasse.

1. H. A. Hansen, F. Præst i Randers.
2. E. J. Hagensen, F. Kjøbmand i Ørsted.
3. J. C. E. Christensen, F. Bagermester.
4. N. Petersen, F. Proprietær til Eriksborg.
5. P. Ilse, F. Skolelærer i Harritslev.
6. N. C. Ilse, Broder til Nr. 5.
7. H. W. Langballe, F. Provst, Sognepræst i Ørsted.
8. A. Poulsen Hviid, F. Gaardeier i Linde.
9. H. P. F. Mollerup, F. Provst, Sognepræst i Houlberg.

10. O. Götzsche, Broder til Nr. 4 i V Kl. b.
11. H. G. Baadsgaard, F. Ritmester ved Regimentet.
12. A. S. Frost, F. Proprietær til Stenisgaard.
13. S. Honnens de Lichtenberg, af math. naturvid. Retning, F. Hofjægermester, Major, Besidder af Stamhuset Bidstrup, R. af D.

III Realklasse.

1. H. M. C. E. Freiesleben, Broder til Nr. 13 i V a.
2. A. V. Ulrich, Broder til Nr. 11 i IV st.
3. N. E. Jakobsen, F. Kjøbmand.

II stud. Klasse.

1. F. M. Hvass, Broder til Nr. 3 i IV st. Kl.
2. B. Obel, F. Apotheker.
3. N. E. K. Hartz, F. Skomager C. Hartz.
4. A. G. Hauerbach, F. afd. Kjøbmand.
5. F. Heerfordt, F. Kjøbmand.
6. J. Windfeld, F. Sognepræst i Kristrup.
7. H. S. Køster, F. afd. Apotheker.
8. J. Obel, Broder til Nr. 2.
9. N. H. Boje, F. Kjøbmand J. P. Boje.
10. P. C. Amdisen, F. Kjøbmand i Randers.
11. C. Hassing, F. Bagermester.
12. J. S. N. Stochholm, F. Skolelærer i Holbæk.
13. K. Møller, Broder til Nr. 3 i VI Kl.
14. P. Peronard, F. Allungarver.

II Realklasse.

1. M. L. Kleisdorff, F. Kjøbmand.
2. A. Storm, F. Distriktslæge, Rosenholm.

I stud. Klasse.

1. Jens Peter Andersen, f. i Romalt d. 24. Marts 1866, F. Husmand i Romalt.

2. Kristen Johan Würgler, f. i Randers d. 3. Juni 1868, F. Lærer.
3. Rasmus Alexander Rasmussen, f. i Granslev d. 20. Febr. 1868, F. Gaardmand i Granslev.
4. Jens Valdemar Møldrup, f. paa Elisaholt, Aarslev Sogn, d. 25. Decbr. 1867, F. Godsforvalter paa Clausholm.
5. Johannes Alfred Johansen, f. i Bjerregrav d. 14. August 1866, F. Skolelærer i Bjerregrav.
6. Niels Jørgen Frederik Jensen, f. i Randers d. 10. Febr. 1868, F. Lærer.
7. Povl Kristian Gam, f. i Galten d. 19. April 1868, F. Skolelærer i Galten.
8. Christian Thomas Nicolai Kjær, f. i Randers d. 9. Marts 1868, F. Lærer.
9. J. A. N. Fibiger, F. Proprietær til Sjørupgaard.
10. J. C. Christensen, F. Gaardeier i Enslev Sogn.
11. H. R. D. Struve, F. Anlægsgartner.
12. Edvard Axel Bræmer, f. i Randers 11. April 1867, F. afd. Bogholder ved Sparekassen.
13. J. Holger Kuhn, Broder til Nr. 3 i VI og Nr. 7 i IV st.
14. Søren Meisen Westergaard, f. i Randers d. 4. Febr. 1869, F. Tømmerhandler.
15. Christian Casper Michael Preetzmann, f. paa Frisenvold d. 25. Juli 1868, F. afd. Ejer af Frisenvold.
16. Niels Christian Carlsen, f. i Skalmstrup, Tvede Sogn, d. 12. Juli 1866, F. Gaardejer ibid.
17. Alfred Wreschner, f. i Randers d. 28. Januar 1868, F. Dr. phil. Præst ved den mosaiske Menighed.
18. Johannes Emanuel Høyer, f. i Nyord d. 18. Juli 1866, F. Sognepræst i Langaa.
19. Ludvig Vilhelm Avgust Peter Schacht, f. i Randers d. 3. Januar 1867, F. Bankbogholder.

I Realklasse.

1. Axel Frederik Schmidt, f. paa Asgaard d. 20. Juli 1867, F. Proprietær ved Aarhus.
2. Ernst Alexander Leth, f. i Bodil Mølle d. 5. Juni 1867, F. Kommissionær.
3. Jacob Christian Baden, f. paa Hvamstrup, Farsø Sogn, d. 2. Juni 1868, F. Forpagter af Vingegaard ved Onsild.
4. Niels Christian Frederik Munk, f. paa Julianelyst, Østbirk Sogn, den 19de Novbr. 1867, F. Ritmester ved Regimentet.
5. Albert Leth Ishøy, f. i Randers den 31. Juli 1866, Broder til Nr. 5 i IV st. Klasse.
6. Ludvig Metz, f. i Kjøbenhavn d. 5. Februar 1868, F. Fabrikant I. A. Metz.
7. Jacob Bie, f. paa Vellinggaard, Udbyneder Sogn, d. 1. Septbr. 1866, F. Forpagter af Vellinggaard.
8. Carl Frederik Mogensen, f. i Randers d. 18. Februar 1866, F. Kjøbmand.
9. P. J. Jørgenen, F. afd. Handelsrejsende.
10. Mikael Wulff Nathansen, f. i Randers den 20. April 1868, F. Hestehandler.
11. Carl Gordius Haurbach, f. i Randers d. 10. Septbr. 1867, F. Kjøbmand N. Haurbach (s. S. 6).

Afgangsprøven for VI Kl. og IV R. og Aarsprøven for IV st. Kl. afholdtes efter den i Programmet for f. A. aftrykte Plan. I Censuren for VI Kl. deltog Medlem af Inspektionen Professor Dr. phil. E. Holm i dansk Stil, Historie og Græsk, Docent Dr. phil. T. Sundby i Fransk og Engelsk, Adjunkt Mylord i Naturlære, Rektor Bøggild i Latin og Oldnordisk. I Censuren for IV st. deltog Professor Holm i Latin, Adjunkt Mylord i Matematik,

Adjunkt Nielsen i Naturhistorie, Overlærer Mørch i Historie og Fransk, Pastor Scharling i Geografi. I Censuren i IV R. deltog de samme Censorer som i IV st. i Mathematik, Naturhistorie og Geografi, Professor Holm i Historie og Kasserer Hertz i Engelsk.

Opgaverne til de skriftlige Prøver vare:

I. A f g a n g s p r ø v e n .

Udarbejdelse i Modersmaalet.

1. Fri Opgave: Arbejdets Velsignelse.
2. Bunden Opgave: Den store Folkevandrings Betydning for Evropa.

Oversættelse fra Latin.

Hispania inter Africam et Galliam posita oceani freto et Pyrenaeis montibus clauditur. Sicut minor utraque terra, ita utraque fertilior. Nam neque ut Africa violento sole torretur, neque ut Gallia adsiduis ventis fatigatur, sed media inter utramque hinc temperato calore, inde felicibus et tempestivis imbribus in omnia frugum genera fecunda est, adeo ut non ipsis tantum incolis, verum etiam Italiae urbique Romanae cunctarum rerum abundantiam suppeditet. Hinc enim non frumenti tantum magna copia est, verum et vini, mellis oleique et equorum veloces greges; nec summae tantum terrae laudanda bona, verum et absconditorum metallorum divitiae. Cursus amnium non rapidi, ut noceant, sed lenes; satis quoque piscosi sunt, plerique etiam divites auro. Uno tantum Pyrenaei montis dorso adhaeret Galliae, reliquis partibus undique in orbem mari cingitur; forma terrae prope quadrata. Salubritas caeli per omnem Hispaniam aequalis, quia aër nulla paludum gravi nebula inficitur. Huc accedunt et marinae aerae adsidui flatus, quibus, omnem provinciam penetrantibus, praecipua hominibus sanitas redditur. Corpora hominum ad laborem, animi ad mortem parati; dura omnibus est parsimonia, et bellum quam otium malunt. Nullo in festos dies epularum apparatu utuntur; aqua calida lavari post secundum Punicum bellum a Romanis didicere. In tanta saeculorum serie nullus illis dux magnus praeter Viriatum fuit, qui annos decem Romanos varia victoria fatigavit. Quem ipsum non iudicio populi electum,

sed declinandorum periculorum peritum secuti sunt. Cujus ea virtus continentiaque fuit, ut, quum consulares exercitus frequenter vicerit, tantis rebus gestis non armorum, non vestis cultum, non denique victum mutaverit, sed in eo habitu, quo primum bellare coepit, perseveraverit, ut quivis gregarius miles ipso imperatore opulentior videretur.

Fransk Stil.

Da Storfyrst Konstantin i et Brev af den 14. Januar 1822 havde bønfaaldet Kejser Alexander den første om at overføre hans Ret til Ruslands Trone til den, som fulgte umiddelbart efter ham, skrev Alexander følgende Svar paa dette Brev:

Meget kjære Broder!

Jeg har nylig læst Deres Brev med al den Opmærksomhed, det fortjener; jeg har ikke fundet noget deri, som har kunnet overraske mig, da jeg altid har vidst at sætte Pris paa Deres Hjertes ophøjede Følelser; det har givet mig et nyt Bevis paa Deres oprigtige Hengivenhed for Staten og Deres forsynlige Omsorg for Bevarelsen af dens Rolighed.

I Følge Deres Ønsker har jeg meddelt vor meget kjære Moder Deres Brev; hun har læst det gennemtrængt af de samme Følelser som jeg, og anerkjender med Taknemlighed de ædle Bevæggrunde, som have ledet Dem.

Efter disse af Dem fremsatte Bevæggrunde staar der for os to kun tilbage at lade Dem al Frihed til at følge Deres urokkelige Beslutninger og at bede den almægtige at lade saarene Følelser frembringe de mest tilfredsstillende Resultater.

Jeg er for bestandig Deres meget hengivne Broder

Alexander.

Datum og Aarstal skrives heit ud med Bogstaver. — Overføre til, transférer sur. — Sætte Pris paa, apprécier. — Hengivenhed, attachement. — Fremsætte, alléguer — Urokkelig, inaltérable. — Hengiven, affectioné.

II. IV stud. og IV R.

Dansk Stil.

De forskjellige Jordbelters vigtigste Ejendommeligheder.

Arithmetik.

1. En Blystang har Form af en Cylinder, hvis Højde er $h = 5,675''$ og Grundflades Radius $r = 1,36''$. Hvor mange Kugler kan der støbes af denne Stang, naar de skulle passe til

et Bøsseløb, hvis indvendige Omkreds er 1,75" ? Cylinderens Kubikindhold er $= \pi r^2 h$, Kuglens $= \frac{4}{3} \pi R^3$.

2. At finde y og x af Ligningerne

$$y^2 + x = 45$$

$$y^4 - x = 45.$$

3. Find Summen af Leddene i de følgende Rækker med uendelig mange Led:

$$A = 1 + \frac{2}{3} + \frac{4}{9} + \frac{8}{27} + \dots,$$

$$B = 1 - \frac{2}{3} + \frac{4}{9} - \frac{8}{27} + \dots$$

Bevis, at Summen af et lige Antal ($2n$) af de første Led i Rækken A altid er 5 Gange saa stor som Summen af de tilsvarende Led i B.

Geometri.

1. Til en Cirkel er der trukket to hinanden skærende Tangenter. At angive og bevise, igjennem hvilke mærkelige Punkter, hørende til Cirklen og deri liggende rette Linier, Tangentvinklens Halveringslinie gaar.

Naar Tangentvinklen er n° , hvor store blive da de fire Buer, hvori Cirklen deles ved Berøringspunkterne og Skæringspunkterne med Halveringslinien?

2. Naar Længderne af Stykkerne af to Tangenter til samme Cirkel fra deres Skæringspunkt til Berøringspunkterne ere 1 Fod og deres mellemliggende Vinkel 60° , hvor stort bliver da Cirkelns Areal og Arealet af den imellem Cirklen og Tangenterne liggende Figur?

Der forlanges 3 rigtige Decimaler.

3. En Trekant konstrueres af to Vinkler og den indskrevne Cirkels Radius.

Latinsk Stil.

Efter at Cyrus havde undertvunget en stor Del af Asien, paaførte han Scytherne Krig. Paa den Tid var Tomyris Dronning over dette Folk. Da hun haabede let at kunne overvinde Perserne, forhindrede hun ikke Cyrus fra at gaa over Grænserne og trænge ind i hendes Rige. Men hun blev snart rammet af en stor Ulykke. Da det nemlig blev forkyndt hende, at Cyrus havde forladt den Lejr, han nylig havde slaaet, sendte hun sin Søn, der kun var atten Aar gammel, for at forfølge Perserne. Imidlertid havde Cyrus efterladt i Lejren en stor Mængde Vin og meget andet, som var nødvendigt til Gjæstebud. Glemmende alle Farer hengav Dronningens Søn sig med sine Barbarer til Vinens og Gjæstebudets Glæder, saa at Cyrus, da han var vendt tilbage til Lejren med sin Hær let kunde dræbe de

berusede Scyther og Dronningens Søn. Men opfyldt baade af Smerte og Vrede hævnede Tomyris sig snart i et stort Slag, hvor Cyrus blev dræbt, og man fortæller, at hun, da Cyrus's Hoved blev bragt hende, kastede det i et Kar, der var fuldt af Blod, og sagde: Mæt Dig med Blod, som Du altid har været begjærlig efter.

Trænger ind i — ingredior. Rammer — affligo. Gjæstebud — epulæ. Hengive — dare. Beruset — ebrius. Bringer — apporto. Mætter satio (1. Konj.).

Tysk Stil.

Da den tapre Portugiser Laurieras var bleven fanget af Fjenderne, lovede han disse at forhandle med sine Landsmænd om Fangernes Udveksling. Han blev derfor løsladt, efter at han edelig havde forsikret, at han vilde vende tilbage, hvis han ikke opnaaede, hvad de ønskede. Da han nu havde meddelt sine Landsmænd sit Ærende, vægrede han sig i Begyndelsen ved at ytre sin egen Mening; endelig talte han efter mange Opfordringer omtrent saaledes: „Jeg tvivler ikke om, at I vide, hvor højt jeg elsker mit Fædreland og mine Medborgere; men min Fordel skal ikke være i Strid med Fædrelandets Vel og Ære. Beslutter derfor uden Hensyn til mit Vel, hvad der kan være nyttigt for Eder og Fædrelandet. Jeg selv vil ihukommende den højere Pligt hellere aldrig leve ved Eders Side end forlade Retskaffenhedens Vej”. Fjendernes Forslag blev forkastet; men Laurieras vendte i Følge sit Løfte tilbage, og Kjærheden hindrede ham ikke i at handle saaledes, at han blev sin Ed tro.

Portugiser — Portugiese. Om — wegen. Udveksling — Auswechslung. Edelig — eidlich. Ærende — Auftrag. Hensyn til — Rücksicht auf. Ihukommende — eingedenk. Forslag — Antrag.

I det forløbne Aar har i Henhold til Ministeriets Skrivelse af $\frac{24}{6}$ 70 instillet sig til Latinprøven for Farmaceuter d. $\frac{24}{6}$ 80 forhenværende Discipel af Skolen, Oluf Marius Meyer, og d. $\frac{26}{8}$ 80 stud. pharmaciæ Jens Knudsen, der begge bestode henholdsvis med Karakteren tg og mg÷.

Den 31te Maj f. A. blev Skolen præsenteret for Gymnastikinspektøren i Gymnastik og Skydning med et særdeles tilfredsstillende Resultat.

Den 7de Mai d. A. aflagde Skolen Sangprøve for Sanginspektøren, som tildelte Sanglæreren, Hr. Ehlert, en varm, og som vi tør sige, vel fortjent Ros for hans nidkjære og dygtige Undervisning.

Fagfordelingen har i Skoleaaret været følgende:

Rektor: Latin i VI og V, Græsk i III, 21 Timer ugentlig.
 Overlærer Gemzøe: Latin i II, Græsk i VI, V og IV,
 25 T. ugentlig.

Adjunkt Møller: Tysk i IV—II, Fransk i VI—II, 22 T.
 ugentlig.

— Koch: Geografi og Naturhistorie i IV—I, Tegning i
 IV R —I, 24 T. ugentlig.

— Andersen: Oldnordisk i VI—V, Latin i IV—III,
 Fransk i I, 25 T. ugentlig.

— Hauschultz: Matematik i IV—II, Naturlære i VI—
 IV R.

— Bischoff: Engelsk i VI—I R, Skrivning i IV R —I,
 23 T. ugentlig.

— Lind: Historie i VI, V, IV st. og III st., Matematik
 i I, Naturlære i III R, 26 T. ugentlig.

— Sand (konst.): Dansk i VI—IV R, Tysk i I, Reli-
 gion i VI—V og III—I, Historie i IV R og II st.,
 26 T. ugentlig.

— Kauffmann (kst.): Dansk i III—I, Latin i I, Hi-
 storie i III R og I, 24 T. ugentlig.

Sanglærer Ehlert: Sang 5 Timer ugentlig.

Premierl. Rømeling med Assistent Stabssergent v. Pein:
 Gymnastik og Skydning, 15 T. ugentlig.

Da det paa Grund af de to øverste og første Klases Talrigbed var nødvendigt at adskille VI og V Kl. i alle Fag (undtagen Religion) og at dele I Kl. fuldstændig (efter Retningen i I st. og I R.), blev Ansættelsen af en ny Lærer nødvendig. Dertil beskikkedes under 9de Avgust f. A. Cand. philol. H. Kauffmann, der efter Opfordring har givet følgende korte Avtobiografi:

Jeg, Herman Kauffmann, en Søn af Artillerikapitajn Herman Kauffmann og Hustru Karen Marie f. Strøm, er født i Kjøbenhavn den 2den Juni 1851. Da jeg inden mit syvende Aar mistede begge mine Forældre, kom jeg som Søn i Huset hos en Ven af dem, Professor i Statsvidenskab, Dr. med. C. J. Kayser, og blev indsat i Borgerdydskolen paa Kristianshavn. Fra denne Skole blev jeg da 1869 Student med første Karakter. Aaret efter tog jeg Philosophikum; i Avgust s. A. mistede jeg min Plejefader, som havde været syg i 8 Aar. I Juni 1876 bestod jeg den filologisk-historiske Skoleembedsexamen med Hovedkarakteren Laudabilis. Efter en længere Udenlandsrejse, til Sverig, Tyskland og fremfor alt Italien begyndte jeg i Slutningen af 1877 at undervise i Latin- og Realskolen Lyceum, hvor jeg læste Latin og Græsk i de øverste Klasser, indtil jeg den 9de Avgust 1880 blev ansat som Lærer ved Randers lærde Skole. I denne By følte jeg mig snart hjemme, og da jeg den 5te Marts er bleven ansat som fast Lærer, haaber jeg for Fremtiden at maatte kunne vie den lærde Skole mine bedste Kræfter.

I Skoleaaret er følgende Arbejde udført:

Dansk og Oldnordisk.

I Real-Klasse: Pios og Wimmers Læsebog benyttet til Oplæsning og Analyse. Øllgaards danske Sproglære

indtil § 90 læst og repeteret. Flere Digte lærte udenad. 1 Stil ugentlig af beskrivende eller fortællende Indhold. Af og til Diktat og Gjenfortælling. Ingemann: Valdemar den store og hans Mænd læst op. (Kauffmann, 3 Timer).

I st. Klasse: Det samme. (Kauffmann, 3 Timer.)

II Klasse: Samme Læsebog benyttet til Oplæsning og Analyse. Ølgaards danske Sproglære indtil § 90 læst og repeteret. Enkelte Digte lærte udenad. 1 Stil ugentlig (Skildringer, Beskrivelser, lette historiske Opgaver). Af og til Diktat. Sagastykker og Povl Møller: En Students Æventyr læste op. (Kauffmann, 2 Timer.)

III Klasse: Nordisk Mythologi lært efter Arentsens og Thorsteinsons Lærebog under samtidig Læsning af Oehlenschlägers „Nordens Guder”. Oehlenschläger: Hakon Jarl, Axel og Valborg, Aladdin og St. Hansaftenspil samt en Del af Holbergs Komedier oplæste. Fra Nyaar af Svensk med Benyttelse af Hammerichs svenske Læsestykker ogsaa til Indøvelse af og Sammenligning med dansk Sproglære. (2 Timer). Realisterne have haft en særlig Time, som er anvendt til Analyse, Forfatterlæsning og lidt Litteraturhistorie med M. Hammerichs „Overblik” som Grundlag. 1 Stil ugentlig (lette historiske Opgaver, Udviklinger af nærliggende og almindelig bekendte Emner, Ordsprog). (Kauffmann, 2 + 1 Time.)

IV Klasse: Klassen har i Skoleaarets Løb læst udvalgte Stykker af de vigtigste af dette Aarhundredes danske Forfattere. I en særlig ugentlig Time have Realisterne gennemgaaet den græsk-romerske Mythologi efter F. J. Møllers Bog samtidig med, at de have stiftet Bekjendtskab med de homeriske Digte gennem Wilsters Oversættelse. Derhos have de fortsat Læsningen af danske Forfattere og gennem mundtlige Foredrag lært det vigtigste at kjende angaaende disses Liv og Forfatterejendommelighed. En Stil ugentlig, afvekslende over frie og bundne Opgaver.

Af og til Øvelser i at oversætte fra Svensk til Dansk. (Sand, 2 Timer, Real. 3 Timer.)

V Klasse: Med Strøms Litteraturhistorie som Grundlag og gennem mundtlige Foredrag har Klassen faaet en Udsigt over det 19de Aarhundredes danske Litteratur, hvorhos betydelige Stykker af de forskjellige Digteres Værker ere oplæste. 2 Stile maanedlig.

VI Klasse: Det samme som V Klasse.

Oldnordisk. V Klasse: Wimmers Læsebog S. 1—26; sammes Formlære. (Andersen, 2 Timer.)

VI Klasse: Wimmers Læsebog S. 1—107, og 114—118 med Forbigaaelse af Versene i Gunløgs Saga. Meddelt en kortfattet Oversigt over det danske Sprogs Udvikling af Stamsproget. (Andersen, 2 Timer.)

Latin.

I Klasse: Hele Forchhammers Læsebog læst og repeteret. Cornelius Nepos: Miltiades, Aristides og Pausanias læst og repeteret. Det vigtigste af Formlæren efter Madvig. (Kauffmann, 6 Timer.)

II Klasse: Cornelius Nepos, Thrasybulus, Conon, Dion, Iphicrates, Chabrias, Timotheus, Pelopidas, Agesilaus, Phocion, Timoleon (30 Sider). Af Trojels Stiløvelser ere de med a betegnede Stykker indtil S. 80 mundtlig indøvede og derefter nedskrevne som Stil; Afsnittene XIII, XVI og XVII fuldstændig (a, b og c). De hertil svarende Paragrafer af Ordføjningslæren ere læste, Formlæren repeteret (Gemzøe, 8 Timer.)

III Klasse: Cæsars galliske Krig, 1ste Bog; Ovids Forvandlinger, Blochs Udg.: Verdensaldrene og Deukalion (322 Vers). Af Madvigs Gram. læst som nyt det vigtigste fra Syntaxens 1ste Afsnit Kap. 7 til 2den Afsnit Kap. 9; det foregaaende repeteret. 6—7 Stile maanedlig tildels efter Trojels Stiløvelser; de skrevne Stile ere lærte udenad. (Andersen, 7 Timer.)

IV Klasse: 1ste og 2den Bog af Cæsars galliske Krig; Ciceros katilinariske Taler; Ovids Forvandlinger, Blochs Udg.: Verdensaldrene, Deukalion, Faethon, Pyramus og Thisbe (821 Vers). Madvigs Gram. indtil 2den Afsnits 9de Kap. med Forbigaaelse af enkelte Regler og en Del Anmærkninger. 1 længere Stil er skreven hjemme hver Uge, og 2 Timer ugentlig anvendte til Gjennemgaaelse af den skriftlige Stil og til mundtlig Stil. (Andersen, 8 Timer.)

V Klasse a: Vergils Æneide, 1.—2. Sang, Ciceros Taler mod Catilina, Sallusts Catilina, Livius' 35te Bog. Kursorisk er læst af Flemmer, Sølvalderens Forfattere, Stykkerne af Curtius, Vellejus og Plinius' Breve. En Version ugentlig. (Rektor, 8 Timer.)

V b har læst det samme som VI Klasse ogsaa i de øvrige Fag.

VI Klasse: Ciceros Tale for Archias og Milo, Livius' 35te Bog, Tacitus's Agricola, Horatses Oder, 3die og 4de Bog og repeteret de vanskeligere tidligere læste Forfattere. Kursorisk er læst Sallusts Jugurtha fra Kap. 100, Catilina, Terents's Eunuchus, Livius's 34te Bog. En Version ugentlig. (Rektor, 8 Timer.)

Til Afgangsprøven opgive Dimittenderne Vergils Æneide, 1ste og 2den Sang, Horatses Oder, 3die og 4de Bog, Horatses Breve, Ciceros Taler for Archias og Milo, Cato major og Tuskulanerne, 1ste Bog, Livius's 35te Bog og Tacitus's Agricola.

Græsk.

III Klasse. De græske Stykker af Bergs Forskole, Xenophons Anabasis, 1ste Bog, Kap. IV—VIII. Bøjningslæren efter Tregder (Rektor, 5 Timer).

IV Klasse: Xenophons Anabasis, 7de Bog. Homers Odysse, 6te Sang. Tregders Fornilære er repeteret. (Gemzøe, 5 Timer.)

V Klasse: Homers Iliade, 5te, 9de og 10de Sang. Herodots 9de Bog. Tregders Formlære er repeteret og det vigtigste af hans Mythologi læst og repeteret. (Gemzøe, 6 Timer).

VI Klasse: Platons Apologi; Lysias's Tale mod Agoratos; Xenophons Hellenica I, 6, 16—35; 7, 1—35. II, 1, 17—32; 2, 3—23; 3, 11—56; 4, 1—43. Homers Iliade, 6te—7de Sang. Xenophons Anabasis, 7de Bog (dog ikke Ehlers og Thorup). Desuden er det i V Klasse læste repeteret. Tregders Mythologi og det vigtigste af hans Literaturhistorie samt af Christensens „Det græske Statsliv i Oldtiden” Afsnittene om Sparta, Athen og Religionsvæsenet ere læste. (Gemzøe, 6 Timer.)

Til Afgangsprøven opgive:

Ehlers

Thorup

Homers Odysse, 19., 22. og 24. Sang. Homers Odysse, 20. Sang.
— Iliade, 8. og 9. Sang.

Homers Odysse, 18. og 21. Sang.
Herodots 7. Bog.

De øvrige Dimittender.

Homers Odysse, 23.—24. Sang.
— Iliade, 3., 4. og 8. Sang.
Herodots 8. Bog.
Xenophons Anabasis, 7. Bog.

Alle Dimittender.

Homers Iliade, 6—7 Sang.
Platons Apologi.
Lysias's Tale mod Agoratos.
Xenophons Hellenica, I, 6, 16—35; 7, 1—35.
II, 1, 17—32; 2, 3—23;
3, 11—56; 4, 1—43.

Tysk.

I Realklasse: Kapers og Simonsens tyske Læsebog for de højere Klasser. I den prosaiske Del S. 1—54; i den poetiske Del Digtene S. 368, 411, 421, 423, 443, 463, (i alt 7 Digte). Formlæren er gennemgaaet efter Kapers Grammatik. I Holbechs og Petersens tyske Materialier er oversat Stykkerne 1—25 (med Forbigaaelse af 22 og 23), sidste Halvdel. (Sand, 3 Timer.)

I stud. Klasse: Samme Lærebøger og Pensa som I R. med Undtagelse af Materialierne, som ikke have været brugte her. (Sand, 2 Timer.)

II Klasse: Simonsens Læsebog, S. 195—257. Kapers Grammatik: Substantiver, Adjektiver, Pronominer, Verber. Realafdelingen en Time særskilt til Stiløvelse efter Holbechs og Petersens Materialier. (Møller, 3 Timer.)

III Klasse: Kapers og Simonsens Læsebog, S. 125—215. Ankjærs Grammatik, Formlæren. Realafdelingen en Time til Stil. (Møller, 3 Timer.)

IV Klasse: Møllers og Nyeborgs Læsebog; Schillers „Maria Stuart“. Samme Grammatik. Realafdelingen en Time til Stil. (Møller, 3 Timer.)

Fransk.

I R. og stud. Klasse: Ahns praktiske Lærebog, 1ste Kursus S. 47—68 og S. 100—114. De danske Stykker fra S. 48 til S. 60 ere nedskrevne som Stil. Pios franske Læsebog S. 1—21. (Andersen, 3 Timer i hver Klasse.)

II Klasse: Pios Læsebog for Mellemklasser, S. 74—116; 130—44; 171—93. Monrads Grammatik, Verberne. (Møller, 3 Timer.)

III Klasse: Sicks Læsebog, S. 1—64. Garrigues's Grammatik. (Møller, 2 Timer.)

IV Klasse: Borrings Études Littéraires, S. 300—402. Samme Grammatik. (Møller, 2 Timer.)

V Klasse: Samme Læsebog og Grammatik. En Stil ugentlig. (Møller, 3 Timer.)

VI Klasse: Baruël og Michelsen, Franske Prosa-stykker. En Stil ugentlig. (Møller, 3 Timer.)

Engelsk.
(Bischoff.)

I R.: Løkkes engelske Læsebog for Begyndere, S. 38—74; udenad S. 1—15. Listovs Elementarbog S. 1—23, skriftlig og mundtlig. Rosings Grammatik 1—22. (3 Timer.)

II R.: Løkkes Læsebog for Begyndere S. 74 til Slutning; udenad S. 15—37. Sammes Læsebog for Mellemklasserne S 1—62. Listovs Elementarbog skriftlig og mundtlig. Rosings Grammatik. (4 Timer.)

III. R.: Løkkes Læsebog for Mellemklasserne S. 50—135. Listovs Stiløvelser, 2den Afdeling, S. 15—19 og 30—35 skriftlig og mundtlig. Rosings Grammatik. (3 Timer.)

IV R.: Løkkes Læsebog for Mellemklasserne 233 Sider. Listovs Stiløvelser, 2den Afdeling, S. 56—65, skriftlig og mundtlig. Rosings Grammatik. Løkke: Udvalgte Skizzer af Dickens benyttet til Extemporallæsning. (3 Timer.)

V Klasse: Løkkes Læsebog for Mellemklasserne S. 1—63. Listovs Elementarbog. Rosings Grammatik til de uregelmæssige Verber. (2 Timer.)

VI Klasse: Løkkes Læsebog for Mellemklasserne S. 1—25, 30—63, 66—82, 95—103, 127—170, 194—205, 216—233, 153 Sider. Rosings Grammatik. Løkke: Udvalgte Skizzer af Dickens benyttet til Extemporallæsning. (2 Timer.)

Religion.
(Sand.)

I R.: Balslevs Katekismus forfra indtil 1ste Trosartikel. Efter Assens større Bibelhistorie: det gl. Testa-

mente fra Rigets Deling indtil Afsnittet om den gamle Pags Bøger og det nye Testamente indtil Jesu 2det Ophold i Jerusalem. 11 Psalmer lærte udenad. I den fra Examinationen tiloversblevne Tid have Disciplene læst og faaet forklaret det meste af det nye Testamente efter samme Bogs Fremstilling. (2 Timer.)

I stud. Kl. Samme Pensa som I R. (2 Timer.)

II Klasse: Balslevs Katekismus fra 3die Trosartikel og Bogen ud. Assens Bibelhistorie fra Jesu første offentlige Virksomhed og indtil Pauli Fangenskab. I Slutningen af Timerne læst i det nye Testamente Matth. Evangelium Kap. 15—18 og 1ste Thessalonicenserbrev. (2 Timer.)

III Klasse: Efter Balslevs Katekismus læst Sakramenterne, de 10 Bud samt den 1ste og 2den Trosartikel. Efter Assens Bibelhistorie det gamle Testamente og fra Pauli Fangenskab Bogen ud. Læst i det nye Testamente Mátthæus Evang. Kap. 16—28 og udvalgte Stykker af de apostoliske Breve. (2 Timer.)

V Klasse: Apostlenes Gjerninger og Marcus Evangelium indtil Kap. 14 er læst og forklaret for Disciplene, og under denne Læsning ere de vigtigste Stykker af den kristelige Tros- og Sædelære udviklede. Gjennem mundtlige Foredrag er der givet en fragmentarisk Fremstilling af Kirkens Historie fra Bernhard af Clairvaux indtil den franske Revolution. (1 Time.)

VI Klasse: Det samme som V Klasse. (1 Time.)

Historie.

I Real- og stud. Klasse: Efter Blochs Lærebog for Realskoler: Oldtidens Historie og Middelalderens indtil det tysk-romerske Rige. (Kauffmann, hver Kl. 2 Timer.)

II Klasse: Blochs Lærebog for Realskoler; 1ste Del S. 104—152, 2den Del S. 1—71 og S. 132—181. (Sand, 2 Timer.)

III Realklasse: Efter samme Lærebog: Nordens Historie fra Frederik den anden til vor Tid; de øvrige Landes fra Peter den store af Rusland og Bogen ud. Af 1ste Del: Oldtidens Historie indtil den første Borgerkrig i Rom. (Kauffmann, 3 Timer.)

III stud. Klasse: Efter samme Lærebog: Nordens Historie, Christian IV. Efter Blochs større Lærebog i den nyeste Tids Historie: Tidsrummet 1789—1848. (Lind, 2 Timer.)

IV Realklasse: Blochs Lærebog for Realskoler. Det hele Pensum repeteret. (Sand, 3 Timer.)

IV stud. Klasse: Thriges Oldtidshistorie: Tidsrummene før Perserkrigene og efter Augusts Død ere læste efter Blochs Lærebog for Realskoler. (Lind, 2 Timer.)

V Klasse: Blochs større Lærebog i den nyeste Tids Historie fra 1814; Thriges Nordens Historie. (Lind, 3 Timer.)

VI Klasse: Oldtidens og Nordens Historie efter Thriges Lærebøger; Verdenshistorien fra 476 til 1789 efter Blochs mindre, den nyeste Tids Historie efter hans større Lærebog. (Lind, 4 Timer.)

Geografi.

(Koch.)

I stud. Klasse: Efter Velschows Bog: Evropa undtagen Danmark, Tyskland og Staterne paa Balkanhalvøen. (2 Timer.)

I Realklasse: Som I stud. Klasse. (2 Timer.)

II Klasse: Samme Bog: Asien, Afrika, Nord- og Sydamerika. (2 Timer.)

III Klasse: Samme Bog: Afrika, Amerika, Avstralien; Danmark og Tyskland. (1 Time.)

IV Klasse: Repeteret hele Geografien. (2 Timer.)

Naturhistorie.

(Koch, à 2 Timer.)

I stud. Klasse: Efter Lützens mindre Bog: Krybdyr, Padder, Fisk; Leddyr og Bløddyr.

I Realklasse: Som I stud. Klasse.

II Klasse: Efter Lützens store Bog: Pattedyr og Fugle.

III Klasse: Samme Bog: Vadefugle og Svømmefugle, samt: Det menneskelige Legeme. Efter Vaupells Botanik 1ste og 3die Afsnit.

IV Klasse: Repeteret Zoologien og Botanikken efter de nævnte Lærebøger.

Arithmetik og Regning.

I Real- og stud. Klasse: Hauschultz's elementære Arithmetik til Decimalbrøk; Ligninger af 1ste Grad med en ubekjendt. I Regning er indøvet: Reguladetri, Regning med fremmed Mønt, Rentesregning, omvendt og sammensat Forhold. (Lind, à 4 Timer.)

II Klasse: De 4 Regningsarter og Decimalbrøk efter Hauschultz's elementære Arithmetik; Jul. Petersens Arithmetik og Algebra 1ste Del § 33—36, § 54, § 56—69 med tilhørende Exempler til Øvelse. I praktisk Regning Hansens Regnebog 2den Del fra blandede Opgaver III, samt Procent- og Rentesregning efter 3die Del. (Hauschultz, 4 Timer.)

III Klasse: Decimalbrøk og Kvadratrod efter Hauschultz's elementære Arithmetik; Jul. Petersens Arithmetik og Algebra 1ste Del § 54—81 og 2den Del § 1—42 og § 46—61; praktisk Regning 1 Time om Ugen efter Hansens Regnebog 3die Del. (Hauschultz, 3 Timer.)

IV Klasse: Decimalbrøk, Kvadratrod og Proportioner efter Hauschultz's elementære Arithmetik; Steens elementære Algebra; nogle Sætninger om Tals Delelighed og Primtal efter Diktat. (Hauschultz, 3 Timer.)

Geometri.

I Real- og stud. Klasse: Geometrien er indledet ved geometrisk Tegning. Efter J. Petersens Geometri er læst første Kapitel. (Lind, à 2 Timer.)

II Klasse: De 2 første Kapitler af Jul. Petersens Plangeometri. (Hauschultz, 2 Timer.)

III Klasse: Jul. Petersens Plangeometri fra § 67 til Cirkelperiferiens Deling, samt 4de Kapitel til Opgaver til Øvelse. (Hauschultz, 2 Timer.)

IV Klasse: Jul. Petersens Plangeometri. (Hauschultz, 2 Timer.)

Naturlære.

III Realklasse: Schmidts mindre Lærebog i Fysik til faste Legemers Bevægelser. (Lind, 3 Timer.)

IV Realklasse: Schmidts mindre Lærebog i Fysik med enkelte Forbigaaelser; Jespersens Kemi. (Hauschultz, 3 Timer.)

V Klasse: Schmidts mindre Lærebog i Fysik til faste Legemers Bevægelse. (Hauschultz, 3 Timer.)

VI Klasse: Schmidts mindre Lærebog og Jørgensens Astronomi. (Hauschultz, 3 Timer.)

Tegning.

III R. og IV R. have havt geometrisk Tegning 1 Time om Ugen, anvendt til forskellige plangeometriske Konstruktioner. (Hauschultz.)

Ligeledes er der meddelt Undervisning i Frihaands-tegning i I, II og IV Realklasse i 2 Timer, samt i III Realklasse i 1 Time ugentlig; ved Undervisningen er benyttet Helstedes Tegnehefter og Hetsch's store Fortegninger. (Koch.)

Sangundervisningen.

(Ehlert.)

Ved Sangundervisningen har det været mit Formaal, ved en kunstfuldere Korsang at danne Elevernes Smag for

Musik. For at kunne dette maa iforvejen en elementær Skole være gjenne:ngaaet, hvilket jeg har søgt at opnaa ved at fordele de 5 ugentlige Sangtimer paa nedenstaaende Maade.

De syngende Elever ere inddelte saaledes:

I. Elementarklassen (1 Time) maa alle Elever gennemgaa. Heri meddeles Stemmedannelse (Læreren synger for), Nodeskrivning og Læsning, det musikalsk Elementære, med Forklaring paa Tavlen. De øves i at synge C-dur Skalaen og dens Akkorder, Træffeøvelser o. s. v., og lære de Koraler og andre lette Sange, som de iforvejen have skrevet efter Diktat.

II. Alle Elever, der deltage i Korsangen, deles i 3 Sangklasser efter Stemmernes Natur og undervises paa følgende Maade:

1. Sopran (1 Time) Øvelse i Intonation. Det Elementære gjentages og udvides efter Tid og Lejlighed. Klassen lærer sit Parti til homofone og polyfone 2-stemmige Øvelser, som synges sammen med Alterne i den ugentlige Fællestime, ligeledes sit Parti til Korsangene.
2. Alt (1 Time). Undervisningen som ved Sopranerne.
3. Bas og Tenor (1 Time). Stemmedannelse øves og det tidligere lærte repeteres. De synge indbyrdes 2- og 3-stemmige Psalmer, Kanons o. s. v., og lære deres Parti til de 3- og 4-stemmige Korsange. Denne Klasse har hver 14de Dag Sammensang med hele Koret.

Den 4de Time Sammensang efter ovenstaaende Udvikling.

I indeværende Skoleaar er lært 50 Sange; den største Del 3-stemmige efter Berggrens Hefter, Skolens Lovsange og flere 4-stemmige for blandet Kor.

I Sangundervisningen deltagte 50 Disciple.

Gymnastik.
(Rømeling.)

Øvelserne ere foretagne overensstemmende med Programmet for 1874 S. 23—24.

Svømning.

Af de 101 Disciple, der ved Svømmetidens Ophør forrige Sommer deltog i Svømmeundervisningen, vare 71 Frisvømmere, af hvilke flere havde aflagt Prøver i Dykning og Bjergning.

Skydning.

I denne Øvelse have Disciplene af V og VI Klasse samt Realisterne af IV Klasse (ialt 32) deltaget.

Siden Skydelisten forrige Aar indsendtes til Skolen, har der været skudt 14 Gange med følgende Resultat:

Antal Disciple.	Afstand. Alen.	Antal			Points.	
		Skud.	Points.	Træffere.	Totalsum.	Gjennemsnit.
32	100	635	1168	526	1694	2,7
23	300	768	796	445	1241	1,6
Sum af Skud paa begge Afstande		1403	1964	971	2935	2,1

Udfaldet af Præmieskydningen f. A. (den 23de Juni) var følgende:

Præmier.	Navn.	Afstand. Alen.	Antal Skud	Antal Points.	Antal Træffere.	Totalsum.	Præmier (eget Valg).
1ste	J. Andersen .	300	5	13	5 ¹⁾	23	{ Hostrups Komedier i 3 Bind. en Theaterkikkert. en Revolver med 100 Kugler.
2den	T. Thorup . .	300	5	11	5	21	
3die	J. J. A. Bache	300	5	9	5	17	

1) Hver Træffer = 2 Points.

Meddelelser om Forberedelsesskolen.

(Ved Bestyrerne, Adjunkt Andersen, Overlærer Gemzøe og Overlærer Møller.)

Da der ved indeværende Skoleaars Begyndelse skete en betydelig større Tilgang til Forberedelsesskolens nederste Klasse end før, og der blev indmeldt flere, end Skolen havde Plads til, benyttede Bestyrelsen Lejligheden til at træffe en for Undervisningen heldig Forandring, som den tidligere af økonomiske Grunde ikke havde set sig i Stand til at foretage, nemlig den, at nederste Klasse indskrænktes til et Undervisningshold i Stedet for to. Medens Skolen derfor tidligere optog Børn i sin nederste Klasse i en hvilkensomhelst Alder uden synderlig Prøve, ser den sig nu nødsaget til at foretage en strængere Prøve ogsaa til denne Klasse, afpasset for Drengene omtrent i otte Aars Alderen, efter hvis Udfald de indmeldtes Optagelse eller Ikkeoptagelse i Reglen vil være at afgjøre. Til denne Prøve kræves flydende Oplæsning af latinsk og gotisk Tryk, god Sammenskrift efter Diktat med latinske Bogstaver, den lille Tabel og nogen Øvelse i de fire Regningsarter med ubenævnte Tal; desuden forudsættes noget Bekjendtskab med Bibelhistorien og Fædrelandets Historie. De Børn, der besøge den af Overlærer Møller ledede Pøgeskole, optages uden Prøve efter hans anbefaling.

Efter den i Juli Maaned f. A. afholdte Aarsprøve bleve af 79 Disciple, som Skolen den Gang talte, 15 optagne i den lærde Skole. I Løbet af Skoleaaret 1880—81 ere 8 Disciple udmeldte, medens 25 nye ere optagne, saa at Skolen for Tiden tæller 81 Disciple, der ere fordelt i 3 Klasser i følgende Orden efter Hovedkaraktererne for April Maaned:

III Klasse:

1. J. P. N. Colind (F. Gaardejer, Bendstrup).
2. V. Schönau (F. Skibsbygmester).
3. C. A. E. Tromholt (F. Toldassistent).
4. A. M. Hartz (F. Skomagermester).

5. M. N. Rosenquist (F. Skrædermester). 6. H. Rohde (F. Kjøbmand). 7. C. F. Hassager (F. Mægler). 8. H. E. Riisager (F. Kjøbmand). 9. A. H. Schmidt (F. Proprietær, Haldumgaard). 10. O. Bølcck (F. Ritmester). 11. P. Schrøder (F. Forretningsfører). 12. A. A. Riisager (Broder til Nr. 8). 13. E. A. Steenberg (F. Fabrikant). 14. N. C. A. Friis (F. Proprietær, Julianeholm, Vivild Sogn). 15. H. G. J. Crone (Adoptiv søn af Enkefru Crone). 16. V. Rosenmeier Høeg (F. Urmager). 17. H. C. Conrau (F. Fabrikdirektør). 18. C. F. V. C. Møller (F. afdød Kjøbmand). 19. C. J. Køster (F. afdød Apotheker). 20. E. E. Darum (F. Restauratør). 21. L. T. Ishøy (F. Vinhandler). 22. P. Hansen (F. Gjæstgiver). 23. A. Bjerregaard (F. Kjøbmand). 24. J. C. V. Boje (F. Kjøbmand). 25. A. Ryeholm Petersen (Plejesøn af Overtelegrafist Nielsen). 26. S. Metz (F. Kjøbmand). 27. G. Kleisdorff (F. Kjøbmand).

II Klasse:

1. F. V. Pedersen (F. Kjøbmand). 2. A. Metz (F. Kjøbmand). 3. J. Møller (F. Møllejejer, Aarslev). 4. C. A. A. With (F. Kjøbmand). 5. H. E. H. Buhl (F. Gaardejer, Trustrup, Lyngby Sogn). 6. C. G. M. Grundtvig (F. Kjøbmand). 7. V. E. Mogensen (F. Kjøbmand). 8. T. N. Windfeld (F. Sognepræst, Kristrup). 9. H. B. Brøndum (F. Telegrafist). 10. A. Leth (F. fhv. Møllejejer). 11. E. Dujardin (F. Kjøbmand). 12. G. Ankerstjerne (F. Kjøbmand). 13. P. Brøste (F. Proprietær, Kristrup). 14. P. F. Jensen (F. Snedker). 15. H. Obel (F. Apotheker). 16. O. Dujardin (Broder til Nr. 11). 17. C. Langballe (F. Læge). 18. O. V. Berg (F. Mekanikus). 19. V. Hansen (F. Kjøbmand, Langaa). 20. P. Hviid (F. Proprietær, Ledsagergaard, Østervelling Sogn). 21. K. V. Voigt (F. Skibsfører). P. A. Hviid (Broder til Nr. 20). 23. O. Conrau (Broder

til Nr. 17 i III). 24. G. Holm (F. afdød Sagfører, Hobro). 25. A. T. Synnestvedt (F. Fabrikdirektør). 26. H. V. L. C. Freiesleben (F. Toldkasserer). 27. E. F. Ehnhaus (F. fhv. Farver). 28. H. P. C. Hartz (F. Skomagermester).

I Klasse:

1. S. J. Asmussen (F. Gaardbestyrer, Hastrup, Thyregod Sogn). 2. E. O. Langballe (F. Sagfører). 3. A. E. Jacoby (F. Prokurator). 4. H. F. C. Petersen (F. Kunstdrejer). 5. C. T. Rosenquist (Broder til Nr. 5 i III). 6. C. C. Riisager (Broder til Nr. 8 og 12 i III). 7. C. V. Jørgensen (F. afdød Handelsrejsende). 8. H. H. Mansa (F. Boghandler). 9. J. M. L. Hartz (Broder til Nr. 4 i III). 10. K. A. E. Poulsen (F. Herredsfuldmægtig). 11. G. K. Ostenfeld (F. Exam. jur., Fiskeriejer). 12. G. L. Becker (F. Sagfører). 13. V. Bræmer (F. afdød Sparekassebogholder). 14. A. H. Becker (Broder til Nr. 12). 15. V. L. C. Bache (F. Kaptajn, Stationsforvalter, Langaa). 16. H. A. Synnestvedt (Broder til Nr. 25 i II). 17. H. K. Christensen (F. Guldsmedmester). 18. J. Zaun (F. Bundtmager). 19. F. Baadsgaard (F. Ritmester). 20. J. V. Schrøder (Broder til Nr. 11 i III). 21. J. A. Therchilsen (F. Bogbindermester). 22. C. D. J. Breidahl (F. Boghandler). 23. B. B. Nathansen (F. Hestehandler). 24. P. A. Svendsen (F. Dampskibsfører). 25. C. P. T. Thomsen (F. Kjøbmand). 26. S. Sørensen (F. Kjøbmand).

I Skoleaaret er følgende Arbejde udført:

Dansk.

I Klasse: Matzens Læsebog, 1ste Del, er læst helt igjennem og Digtene lærte udenad. To Gange om Ugen Stavning og Analyse og 2 Gange Diktat. (Lærer R. C. Andersen, 8 Timer.)

II Klasse: Pios og Wimmers Læsebog for de lavere Klasser er benyttet til Oplæsning. Stadig Øvelse i at analysere den enkelte Sætning; det vigtigste af Sproglæren er blevet gennemgaaet efter Bojesens Bog indtil Sætningslæren. En Del Digte ere lærte udenad og Øvelser foretagne i at gjenfortælle. 2 Stile om Ugen, dels Diktat, dels (mod Skoleaarets Slutning) Gjenfortælling og Oversættelse fra Tysk. (Overlærer F. Møller, 5 Timer.)

III Klasse: Samme Læsebog er benyttet til Oplæsning og Analyse. Nogle Digte ere lærte udenad. Af Bojesens Sproglære er læst Pronominerne og det regelmæssige Verbums Bøjning samt Læren om Hoved- og Bisætninger. 2 Stile om Ugen, Gjenfortælling efter Lefoliis Fortællinger og Sagaer. (Gemzøe, 4 Timer.)

Tysk.

I Klasse: Efter Toepfers Lærebog i det tyske Sprog de tyske Stykker indtil Nr. 71 og de danske indtil Nr. 42. Af Sproglæren er indøvet en Del Substantivers, Artiklernes, Pronominernes og Hjælpeverbernes Bøjning samt det regelmæssige Verbum i Indikativ. (Adjunkt F. Sand, 2 Timer.)

II Klasse: Hallagers Læsebog, S. 90—104, 115—133, 137—149. Hele Formlæren efter samme Bog. (Gemzøe, 4 Timer.)

III Klasse: Launys og Pios Læsebog for de lavere Klasser, 1ste Udg., S. 99—154. Det vigtigste af Formlæren (dog ikke Kjønsregler) efter Hjorts mindre Sproglære ved Kaper. Af Toepfers Lærebog i det tyske Sprog er læst Nr. 43—60, 93—100. Desuden opgives til Aarsprøven det i II Klasse læste, nemlig Hallagers Læsebog S. 63—87, 90—104, 115—126. (Gemzøe, 4 Timer.)

Fransk.

III Klasse: Ahns praktiske Lærebog, 1ste Kursus, 1ste Afdeling, Stykkerne 1—22, 2den Afdeling, Stykkerne

1—122, 2den Afd. Stykkerne 70—80. En Stil om Ugen er skreven hjemme; af og til er der skrevet Stil paa Skolen, alt efter de danske Stykker i Læsebogen. (Adjunkt Andersen, 5 Timer.)

Religion.

I Klasse: Balslevs Bibelhistorie, det gamle Testamente, Salmer. (Lærer R. C. Andersen, 3 Timer.)

II Klasse: Balslevs Bibelhistorie, det nye Testamente, Luthers lille Katekismus til Sakramenterne, Salmer. (Lærer R. C. Andersen, 2 Timer.)

III Klasse: Luthers Katekismus og Assens større Bibelhistorie indtil Rigets Deling opgives til Prøven. Desuden er den største Del af det nye Testamente efter sidst nævnte Bog oplæst og forklaret. (Adjunkt Sand, 2 Timer.)

Historie.

I Klasse: Chr. Hansens Fædrelandshistorie (Lærer R. C. Andersen, 2 Timer.)

II Klasse: Kofods fragmentariske Historie (sidste Udg.) forfra til Karl den store. (F. Møller, 3 Timer.)

III Klasse: Samme Bog fra Middelalderen til 1870. Fædrelandshistorien er bleven repeteret efter Chr. Hansens Bog. (F. Møller, 4 Timer.)

Geografi.

I Klasse: Thriges mindre Lærebog, 2det Afsnit, samt af 3die Afsnit til Floderne i Mellemeuropa. (Adjunkt Andersen, 2 Timer.)

II Klasse: Samme Bog, 2det og 3die Afsnit, nøjere gennemgaaede. (Lærer R. C. Andersen, 2 Timer.)

III Klasse: Samme Bog er læst helt igjennem. (Samme, 3 Timer.)

Naturhistorie.

III Klasse: Lützens mindre Lærebog, Pattedyr og Fugle. (Adjunkt Koch, 2 Timer.)

Regning.

I Klasse: De fire Regningsarter efter „Tavleregningsopgaver I” af Rasmussen og Thorbjørnsen. Tavleregning 3—4 Timer, Hovedregning 1—2 Timer. (Lærer R. C. Andersen, 5 Timer.)

II Klasse: De fire Regningsarter i benævnte Tal og Reguladetri efter Chr. Hansens Regneopgaver, 1ste Del. 1 Time ugentlig Hovedregning. (Adjunkt Andersen, 5 Timer.)

III Klasse: Regning med Brøk; Chr. Hansens Regneopgaver, 2den Del, forfra til blandede Opgaver III, foruden andre Opgaver, særlig Vægt lagt paa Forkortning; Tabeløvelser. (Adjunkt Hauschultz, 4 Timer.)

Skriveundervisningen er besørget af Lærer R. C. Andersen med 4 ugentlige Timer i I og II og 2 i III Klasse.

Tegneundervisningen i II og III Klasse er besørget af Adjunkt Hauschultz i henholdsvis 2 og 1 Time ugentlig.

Sangundervisningen besørget af Musiklærer Ehlert og Gymnastikundervisningen af Sergent Christensen.

De af Skolens Beneficier, som bortgives af Ministeriet, ere for indeværende Aar tildelte følgende:

1. Højeste Stipendium (100 Kr.) at oplægge: E. S. Ehlers, C. R. Hansen, F. K. J. Thorbjørnsen og C. H. Christensen.

2. Mellemste Stipendium (70 Kr.) at oplægge: T. Thorup, J. M. Møller, A. E. Hjuler, C. M. Schmidt, J. Nyegaard.

3. Laveste Stipendium (40 Kr.) at oplægge: N. C. Ilsøe, N. E. K. Hartz og J. Andersen (extraordinær Gratist).

Alle disse have tillige fri Undervisning.

4. Fri Undervisning uden Stipendium: J. C. E. Christensen, H. G. Baadsgaard, P. Il søe, A. G. Hauerbach, J. Windfeld og som extraordinær Gratist J. P. Andersen.

5. Undervisning for halv Betaling: P. C. Amdisen, J. S. N. Stochholm, K. Møller, H. R. D. Struve.

5. Det Blichfeldske Legat, 94 Kr. 4 Ø. at udbetale: J. Bruhn.

6. Det Fosieske Legat, 10 Kr. 40 Ø., er for Aaret 1880 tildelt Student H. L. V. Schaumborg.

Af Administrationen for de Brock-Bredalske Legater blev 1880 Stipendiet efter Fundatsens § 8, 62 Kr. 5 Ø., tildelt Disciplene C. R. Hansen, C. M. Schmidt og C. H. Christensen, saaledes at den sidste fik 22 Kr. 5 Ø., de to andre hver 20 Kr. Stipendiet efter § 9 (124 Kr. 65 Ø.) og § 10 (144 Kr. 65 Ø.) bleve henholdsvis tildelte Studenterne I. Philipson og H. L. V. Schaumburg.

Som Flidsbelønninger efter § 11 erholdt 1) F. K. J. Thorbjørnsen: Ewalds Svenskerne paa Kronborg, 4de Oplag 1878. 2) J. Nyegaard: Homers Iliade og Odyssé, oversat af Wilster, 4de Oplag 1878. 3) H. H. Hvass; Nicolai, min Hustru og jeg, 3die Oplag 1876. 4) H. C. Jensen (Hjuler): V. Bergsøe, fra den gamle Fabrik, 3die Oplag 1879. 5) H. A. Hansen: St. St. Blichers Noveller, 3 Bind i Udvalg ved P. Hansen 1871. 6) N. Petersen: Udvalgte Komedier af Overskou i 2 Bind 1878. 7) E. J. Hagensen: Fremmedordbog af M. Meyer, 2den forøgede Udgave 1875. 8) N. C. Il søe: Danske Skjemtedigte. Ny Samling, udg. af H. P. Holst 1875. 9) P. Il søe: J. H. Wessels samlede Digte, udg. af I. Levin, 2den omarbejd. Udg. 1878. 10) F. M. Hvass: Holbergs Niels Klim, oversat af N. V. Dorph med Oplysninger af Werlauff, 3die gennemsete Udg. 1874. 11) B. Obel: J. Ewalds udvalgte Skrifter ved F. Liebenberg 1855. 12) J. Windfeld: Peder Paars af L. Holberg, udg. af A. E. Boye, 5te Oplag 1865.

Det Nis Nissenske Legat, som bortgives af Skolens Lærerforsamling. Af det i Decbr. Termin til Raadighed staaende Rentebeløb, 1095 Kr. 86 Ø., deltes den ene Femtedel, ved hvilken der ikke saa meget tages Hensyn til Trang som til Flid og god Opførsel, i en Portion paa 20 Kr., der tillagdes N. Petersen, en paa 19 Kr. 17 Ø., der tillagdes A. T. Høy, og 12 paa 15 Kr., der tillagdes N. E. Schou, J. N. Schou, K. O. Bayer, P. D. Vergo, S. V. Bredstrup, H. C. Jensen (Hjuler), H. H. Hvass, H. A. Hansen, E. J. Hagensen, F. M. Hvass, K. J. Würgler og R. A. Rasmussen. Af de 4 Femtedele gaves en Portion paa 100 Kr. til E. S. Ehlers, 3 paa 80 Kr. til C. R. Hansen, C. H. Christensen og J. Nyegaard; en Portion paa 76 Kr. 59 Øre tillagdes F. K. J. Thorbjørnsen, 2 Portioner paa 60 Kr. C. M. Schmidt og J. M. Møller, 2 paa 50 Kr. N. E. K. Hartz og J. P. Andersen, 6 Portioner paa 40 Kr. A. E. Hjuler, T. Thorup, J. Andersen, J. C. A. M. Freiesleben, P. Ilsøe og N. C. Ilsøe.

Et Beløb af 90 Kr., hjemfaldne Oplagspenge, tildeltes Student H. L. V. Schaumburg.

Af Renterne af det Estrupske Legat, som udgjør 1500 Kr., ere 4 Kr. udbetalte for Tilsyn med Fundators Fadens Monument (Fund. § 4) og 56 Kr. ere anvendte til Bibliothekets Forøgelse (Fund. § 5).

Skolens Indtægter og Udgifter for Finansaaret 1880—81:

	Indtægter:	Kr. Ø.
Beholdning efter forrige Aars Regnskab		3165 76
Tiende-Indtægter efter Fradrag af Skatter		4890 10
	Lateris	8035 86

	Kr.	Ø.
Transport	8035	86
Fra St. Mortens Kirke	240	"
Rente af Skolens Formue	80	"
Skolekontingenter	10101	"
Forskjellige ubestemte og ekstraordinære Indtægter .	79	73
Tilskud fra den almindelige Skolefond.	19300	"
	<hr/>	
	37856	59

Udgifter:

Lønninger til Skolens faste Lærere.	22744	"
For Inspektion	200	"
Pedellens Løn.	368	"
Godtgjørelse til Lærerne for Andel i Skolepenge . .	1248	"
For Timeundervisning.	2462	99
Pension og Ventepenge.	3777	73
Tilskud til Bibliotheket og videnskabelige Apparater foruden dets egne Indtægter (116 Kr.).	799	75
Bygningernes Vedligeholdelse	1132	82
Inventariet.	247	25
Brændsel	1282	"
Belysning	86	54
Skatter og Afgifter (kommunale)	326	70
Regnskabsføringen	600	"
Rengjøring	359	80
Porto, Protokoller, Skrivematerialier, Afskrivning. .	172	15
Programmer og Skolehøjtideligheder	234	32
Andre Udgifter	118	16
Til Øvelser i Riffelskydning	157	5
	<hr/>	
	36317	26

Bibliotheket med tilhørende Samlinger har efter 21de Maj f. A. havt følgende Tilvæxt¹⁾:

Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie. 1880.
 Aarsberetninger fra det kongelige Gehejmearkiv VI, 5. 1880.
 Aarsberetninger og Meddelelser om det store kongelige Bibliothek
 III, 5. 1880.

¹⁾ Naar Trykkestedet er udeladt, menes i Alm. Kjøbenhavn.

- E. Aarestrups samlede Digte, udg. F. L. Liebenberg. Med en Karakteristik af Digteren ved G. Brandes. 1877.
- K. F. Ameis. Anhang zu Homers Odyssee Schulausgabe IVtes Heft. 2te Aufl. besorgt von C. Hentze. Leipzig 1880.
- Carl Andersen. Genrebilleder, 4de Samling, 1875.
- H. C. Andersen. Samlede Skrifter, B. 31—33. 1876.
- R. Andrée's Allgemeiner Handatlas. Bielefeld u. Leipzig Lief. 2—10. 1880—81.
- C. H. Arendrup. Om Danmarks Forsvar og om Forsvarets Støtte ved Fæstningsværker. 1880.
- B. L. F. Bang. Iagttagelser og Studier over dødelig Emboli og Trombose i Lungearterierne. 1880 (Disput.).
- R. W. Bauer. Haandbog i Mønt-, Maal- og Vægtforhold. 2den omarbejd. og betyd. forøgede Udg. 1881, Lev. 1—2.
- V. Bergsøe. Fra Mark og Skov. H. 14—18.
- Chr. Bohr. Studier over Mælk med særligt Hensyn til de i samme suspenderede Fedtkugler. 1880 (Disp.).
- O. Borchsenius. Literære Feuilletoner. 1880.
- Botanisk Tidsskrift III, 3 (eller 11te B). 1880.
- G. Brandes. Hovedstrømninger i det 19de Aarhundredes Literatur. Den romantiske Skole i Tyskland 1873.
— Naturalismen i England 1875.
- V. Bremer. Om det pathologiske Fund hos Døvstumme særligt i Danmark. 1880 (Disp.).
- C. Bruun. Pompeji, L. 4—8.
- S. Bugge. Studier over de nordiske Gude- og Heltesagns Oprindelse. I, 1. Christiania 1881.
- C. Bursian. Jahresbericht. Berlin 1880.
- Byron. Don Juan. Oversat paa Dansk af H. Drachmann. Med et Indledningsdigt af Oversætteren. 1880. H. 1—2.
- L. Bødtchers sidste Digte. Udg. af T. Smit 1875.
- H. N. Clausen. Fædrelandske Forhold og Anliggender. Mindre Arbejder udgivne efter hans Død af J. Clausen. H. 1—3. 1880—81.
- Danske Magazin. IV, 5, 1. 1881.
- Den dansk-tyske Krig i Aarene 1848—50, udg. af Generalstabens 3die Del, 1ste Afsnit. 1880.
- Darembert et Saglio. Dictionnaire des antiquités Grecques et Romaines. Paris 1880 fasc. 7ème.
- J. Davidsen. Fra det gamle Kongens Kjøbenhavn. 1880.
- Dickens Skizzer i Udvalg. Med oplysende Anmærkninger udg. af J. Løkke. Christiania 1881 (6 Exempl.).

- H. Drachmann. Med Kul og Kridt. Skitser. 1872.
 — Derovre fra Grændsen. 6te Opl. 1878.
 Endymion by the author of „Lothair” in two volumes. Leipzig 1880.
 Kr. Erslev. Konge og Lensmand i det 16de Aarhundrede. 1879
 (Disp.).
 — Danmarks Len og Lensmænd i det 16de Aarhundrede. 1879.
 T. Faber. Livskampens Frugter og Visdommen i Verdensplanen. 1880.
 Falbe-Hansen og Scharling. Danmarks Statistik. H. 8—15.
 Foreningen for Frederiksberg og Omegn til Forsvarssagens Fremme.
 Forsvarsplan, omdelt i Rigsdagen 1879.
 Vort Forsvar. Organ for Foreningen til Forsvarssagens Fremme
 1881 Nr. 1—11.
 J. A. Fredericia. Danmarks ydre politiske Historie i Tiden fra
 Freden i Prag til Freden i Brømsebro (1635—1645). 1881.
 Generalstaben. Geografiske Kaart over Danmark, 3 Pl.
 Geografisk Tidsskrift, IV Bind, 1880.
 C. Goos. Den danske Straffeproces i Forhold til Straffeplejens
 Grundsætninger fra Chr. Vtes Lov til Nutiden (Universitets-
 program) 1880.
 J. u. W. Grimm. Deutsches Wörterbuch. IV B. I Abtheil. 2te
 Hälfte, 2te Lief., VI B. 6—7 Lief. Leipz. 1880—81.
 G. Grote. A history of Greece. 4th edition in ten volumes
 London 1872.
 S. Grundtvig. Dansk Haandordbog. 2den meget forøgede Udgave.
 1880.
 A. Guillemain. Universet. En almenfattelig Fremstilling af
 Stjernelæren. Efter Originalens 5te Udgave ved A. Paulsen.
 H. 1—6. 1880—81.
 C. v. Haller (F. Oldenburg). Strategi og Politik. Et Bidrag til
 Belysning af Staternes Magtstilling. 1881.
 — Til Diskussionen om „Strategi og Politik”. 1881.
 R. Hamerling. Aspasia. Oversat af O. Borchsenius. 1870.
 S. Heegaard. Om Opdragelse. En Fremstilling af Pædagogikens
 tilligemed et Omrids af dens Historie. 1880.
 Heeren, Ukert u. Giesebrecht. Geschichte der europ. Staaten:
 — S. Rietzler, Geschichte Baierns, 2ter B. Gotha 1880.
 — F. W. Schirrmacher, Geschichte von Spanien, 4ter B. 1881.
 — K. Hillebrand, Geschichte Frankreichs. Ergänzungsheft zum
 1sten B. Die Julirevolution u. ihre Vorgeschichte (1814—
 1830). Gotha 1881.
 H. Hertz. Digte fra forskjellige Perioder, 3die og 4de Del. 1862.
 Historisk Tidsskrift, V, 2.

- F. Winkel Horn. Den danske Literaturs Historie. H. 5—8.
- C. Hostrup. Eva. Skuespil i 4 Akter. 1880.
- J. P. Jacobsen. Fru Marie Grubbe. Andet Oplag 1877.
- L. Jastrau. Sange til Skolebrug. Udsatte for 3 lige Stemmer. II. Odense 1880 (foræret).
- C. F. Jung. Franske Stiløvelser til Brug for højere Real- og Pigeskoler samt ved Privatundervisning 2den omarbejdede Udg. 1880 (foræret).
- Fransk Elementarbog, Læsebog, Grammatik og Stiløvelser for de to første Undervisningsaar. 2den omarbejdede Udgave. 1880 (foræret).
- A. D. Jørgensen. Georg Zoëga. Et Mindeskraft. 1881.
- Af Søren Kierkegaards efterladte Papirer. Ved H. Gottsched f. 1849, 1850; 1851—53, 1854—55, 4 Bind 1880—81.
- J. Kinch. Ribe Bys Historie og Beskrivelse fra Reformationen indtil Enevoldsmagtens Indførelse (1536—1660). Odde. H. 1—2. 1880—81.
- M. Kok. Niels Kjeldsen. Et Digt. 1881.
- C. Krebs. Om fremmede Legemer i Øjet. 1880 (Disput.).
- Meddelelser fra Krigsministeriet ved C. T. Sørensen, 1 B. H. 1—2. 1880.
- E. T. Christensen. Sagn fra Jylland. 4—5. H. 1879.
- F. Levison. Ligbrænding eller Begravelse? 1881.
- J. Larsen. Bidrag til Kjøbenhavns offentlige Skolevæsenes Historie. 1881.
- A. C. P. Linde. Meddelelser angaaende de lærde Skoler med dertil hørende Realundervisning i Kongeriget Danmark for Aarene 1857—78. 2det H. 1881.
- Literarisches Centralblatt f. Deutschland. 1880.
- En Livsanskuelse grundet paa Elskov. 1881.
- Lovtidende og Ministerialtidende for 1880.
- Lukianos fra Samosata. Udvalgte Skrifter i Oversættelse og ledsagede af en Levnetsbeskrivelse af M. C. Gertz. 1881.
- J. Lund. Dansk-engelsk Ordbog i Udtog med fuldstændigt Gløseforraad til „engelske Stiløvelser“ af J. L. Odense 1880 (foræret).
- Troels Lund. Danmarks og Norges Historie i Slutningen af det 16de Aarhundrede. I. Indre Historie. 1ste Bog, Land og Folk. 2den Bog. Dagligt Liv: Boliger. 3 B. Dagligt Liv: Boliger. I—III. 1880.
- J. N. Madvig. Den romerske Stats Forfatning og Forvaltning. I. 1881.
- J. H. Mansa. Kort over Sjælland, 1—4, Bornholm, Laaland og

- Falster revid. 1880, Fyn 1—2, 2den Udg. 1855, Nørrejyland, 2den Udgave 1858, 1—2.
- V. Marstrand. Breve og Uddrag af Breve fra denne Kunstner. Samlede af Raffenberg. 1880.
- K. Maurer. Zur politischen Geschichte Islands. Gesammelte Aufsätze. Leipz. 1880.
- L. Mejer. Uterinsygdømmene som Sterilitetsaarsag. 1880 (Disp.).
- R. Mejborg. Borgerlige Huse (1540—1630). 1881.
- W. Møllerup. Danmarks Forhold til Liffland fra Salget af Estland til Ordensstatens Opløsning (1346—1561). 1880 (Disp.).
- S. Müller. Dyrornamentiken i Norden, dens Oprindelse, Udvikling og Forhold til samtidige Stilarter. 1880 (Disp.).
- O. Møller. Konfirmation. 1880.
- O. L. Møller. Gastrotomien. 1880 (Disp.).
- Nationaløkonomisk Tidsskrift. XV—XVI. 1880.
- F. Nielsen. Romerkirken i det 19de Hundrebaar. Det indre Liv I. 1881.
- O. Nielsen. Kjøbenhavn i Aarene 1536—1660, I, 1. 1880.
— Kjøbenhavns Diplomatarium, V B. 1. H. 1881.
- R. Nielsen. Almindelig Videnskabslære i Grundtræk. 1880.
— Om Arbejdets Betydning for det aandelige Liv. 1880.
- A. E. Nordenskiöld. Vegas Rejse omkring Asia og Evropa. Autoriseret Udg. for Norge og Danmark ved B. Geelmuyden. Christiania 1880. H. 1—4.
- Nordisk Tidsskrift for Filologi. Ny Række 5 B. 1—2.
- Nordisk Tidsskrift for Vetenskaber (Letterst). Stockholm 1881.
- C. V. Nyholm. Grundtræk af Danmarks Statsforfatning og Statsforvaltning med et Omrids af Sveriges og Norges. Forøget og omarbejdet Udg. 1880. To Dele.
- S. Nørrebro. Om Opdragelse af Villien. 1881.
- Opfindelsernes Bog (A. Lütken), H. 41—52.
- Oversigt over det kongelige danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger f. 1879 Nr. 3 og for 1880 Nr. 1—2.
- F. Paludan-Müller. Poetiske Skrifter, 1—8. 1879.
- J. Paulli. Bibelske Skitser. 1881.
- Personalhistorisk Tidsskrift (E. Krarup) 1880.
- Carl Peter. Geschichte Roms in drei Bänden. Halle 1870—71.
Dritte verbesserte Auflage.
- Zur Kritik der Quellen der älteren römischen Geschichte. Halle 1879.
- A. Petermann. Mittheilungen. Gotha 1880.
— Ergänzungheft 61—64.

- H. Proschowsky. Statistiske og kliniske Bidrag til Hyppigheds- og Aarsagsforholdene samt Karakteristiken af Hjertesygdommene hos Soldater. 1880.
- Om Karen Margrethe Rahbeks Brevvexling og hendes Correspondenter. Meddelelser af efterladte Breve. 1881.
- Regesta Diplomatica historiæ Danicæ. 2. Række 1. B. 1880.
- C. E. F. Reinhardt. Valdemar Atterdag og hans Kongegjerning. Med et Tillæg af hidtil utrykte Diplomer. 1880.
- Revue de deux mondes. Paris 1880.
- Chr. Richardt. Declarationen. Vaudeville. 1869.
- K. Roving. Konservative Sprogbemærkninger til belejlig Overvejelse for de Vaklende. 1881.
- V. Rydberg. Ny Testaments Lærdomme om Forudtilværelsen og de sidste Ting. Oversat af J. P. V. Petersen. 1881.
- Carl Sachs. Encyclopädisches Französisch-deutsches u. Deutsch-französisches Wörterbuch. Grosse Ausg. 2te Aufl. Berl. 2 Th. 1877—1880.
- S. Schandorph. Unge Dage. Fortælling paa Vers. 2det Oplag 1879.
- J. C. Schjødt. Naturhistorisk Tidsskrift, III R. 12te B. 3. 1880.
- T. Schou. Om Forsvarssagen, militære og politiske Betragtninger 1880.
- E. Schreiner. Latinsk Vocabularium til Skolebrug. Christiania 1880 (foræret).
- H. Schwanenflügel. Oldtidens Kulturhistorie i sine Hovedpunkter. 1880. 1ste Halvbind.
- H. V. Skibsted. Love og Expeditioner vedkommende Skole- og Kirkevæsen f. 1879. 1880.
- J. Sommerfeldt. Om Strategi og Politik. Et Svar til Hr. F. Oldenburg og et Indlæg i Forsvarssagen. 1881.
- Danmarks Statistik. Sammendrag af statistiske Oplysninger angaaende Kongeriget Danmark Nr. 8. Udg. af det statistiske Bureau.
- Danmarks Statistik. Statistisk Tabelværk IV R. litr. C Nr. 2 1879. Litr. D Nr. 2 1879.
- Statshaandbogen for 1881.
- H. Steffens. Was ich erlebte. 10 Bind. Breslau 1840—44 (1ster B. 2te Aufl. 1844).
- H. Sylow. Dommens materielle Lovskraft 1880 (Disp.).
- Bør vort Søforsvar opgives? En Overvejelse af flere Søofficerer. 1880.
- Corneli Taciti Germania. Erläutert von H. Schweizer-Sidler. 3te neu bearbeitete Auflage. Halle 1879.

- Cornelii Taciti libri qui supersunt. Tertium recognovit C. Halm. Tom. I—II Lipsiæ 1870—75.
- P. G. Thorsen. De danske Runemindesmærker forklarede. 1ste Afdeling Runemindesmærkerne i Slesvig. 1864.
- Anden Afdeling. Jyllands Runemindesmærker osv. Afbildninger og Text. I Afbildninger. II Text. 1879—1880.
- C. A. Thortsen. Efterladte Smaaskrifter. Med Forfatterens Portræt. 1880.
- Tidsskrift for Mathematik. 1880.
- Tidsskrift for Physik og Chemi. 1880.
- Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskaben. 1880.
- Vor Ungdom (J. Pio, Trier og Voss). 1880.
- P. H. Warming. Logarithmer med 5 Decimaler af Tallene fra 1—10000. 1866 (foræret).
- O. Vaupell. Røgskansler Grev Griffenfeld. Et Bidrag til Nordens Historie i det 17de Hundrebaar. 1ste Del. 1880.
- Webster's complete Dictionary of the English language. London 1880.
- J. P. Weisses Lærebog i romerske Antikviteter. Til Brug i Latingymnasiets øverste Klasse. Med 15 Træsnit. Christiania 1880 (foræret).
- J. Verne. Det 18de Aarhundredes store Sømænd. H. 1—8. Christiania 1880
- C. Wilkens. Samfundslegemets Grundlove. Et Grundrids af Sociologien. 1881.
- J. J. A. Worsaae. Nordens Forhistorie. Efter samtidige Mindesmærker. 1881.
- H. Wulff. Danmarks Værn. 1881.
- Den danske Rigsdag. Politiske Portræter 1881. Lev. 1.

Desuden har Bibliotheket fra Ministeriet modtaget de sædvanlige i Aarets Løb udgivne Examenslister m. m., Skoleprogrammer fra 28 danske, 38 norske (for 1879 og 1880) og 36 svenske Skoler samt fra private Skoler, Frederiksberg Latin- og Realskole, Forberedesskolen i Aalborg, Randers private Realskole, Værnedamsvejens Latin- og Realskole og Svendborg Realskole.

Den naturhistoriske Samling er i Aarets Løb forøget med følgende Gjenstande:

- Vespertilio noctula. Gl. Estrup; foræret af Godsforvalter Nyegaard.
 Echinus sp. tørret; foræret af Discipel Haurbach i 1ste Realklasse.
 Brudstykker af et Hvepsebo; foræret af Discipel Baden i samme Klasse.
 Ananchytes sp.; foræret af Discipel Rasmussen i 1ste stud. Klasse.

Den fysiske Samling er bleven forøget med: et Apparat til thermoelektriske Grundforsøg, et Apparat til at vise Endosmose, en Rulle tynd ompunden Kobbertraad, 12 Alen tyk do., en Jerncylinder med Haandtag, et Sæt Vægtlodder fra 100 Kvint til 1 Ort.

Disciplenes Morskabsbibliothek har havt følgende Indtægt:

	Kr. Ø.
Overskud fra 1879	1 4
Kontingent fra første Halvaar 1880	34 "
— - andet — —	35 "
Overskud fra Skolehal og Skovtur	3 91
	<hr/> 73 95

Udgiften har været:

Til Bøgers Anskaffelse	63 65
— Indbinding.	6 "
	<hr/> 69 65

Følgende Bøger ere anskaffede:

Ebers: Søstrene; Starbæk: Engelbrecht Engelbrechtson;
 Topelius: Feltlægens Historier III; Mrs. Webb: Naomi; Haberton;
 Andre Folks Børn; W. Scott: Grev Robert af Paris; Schöner:

Den sidste Hortensier; Franzos: Moschke; Jules Verne: Kaptejnen paa 15 Aar; Brouwer: Akbar; Drachmann: Østen for Sol og Vesten for Maane; Carit Etlar: Salomon Baadsmand; Ewald: Anna Hardenberg; Fra alle Lande.

I Aaret ere følgende Skrivelser af almindelig Interesse modtagne fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

1. Rundskrivelse til Rektorerne for de offentlige lærde Skoler.

De forskjellige Meninger, der ere fremkomne i Pressen om, hvorledes der burde forholdes i Skolerne i Anledning af den nu afsluttede Mæslingeepidemi, i Forbindelse med et i en Skoleby indtraadt farligt Tilfælde af Skarlagensfeber give Ministeriet Anledning til i Overensstemmelse med en af det medicinske Selskab paa Opfordring af de kjøbenhavnske Skolebestyrere afgivet Erklæring, hvortil det kongelige Sundhedskollegium i en paa Ministeriets Begjæring i Sagen afgivet Betænkning i det Hele har sluttet sig, til fornøden Iagttagelse at fastsætte følgende Regler for de offentlige lærde Skoler ved indtrædende Sygdomstilfælde i Disciplenes Hjem.

Under ordinære Forhold vil en Mæslingeepidemi ikke medføre Nødvendigheden af at foretage Foranstaltninger fra Skolens Side eller af at nægte at modtage Børnene fra Hjem, hvor Sygdommen er brudt ud, men det maa overlades Forældrene selv, hvis de ønske det, at holde Børnene fra Skolen for at sikre dem mod den Smitte, der mulig kunde paaføres dem i Skolen.

Skulde Epidemien blive ondartet, maa de overordentlige Forholdsregler, der bør tages, udgaa fra Myndighederne paa Sundhedsvæsenets Omraade.

Det samme gjælder om Kighoste, Skaalkopper, Rødlinger (røde Hunde), Faaresyge, Influenza, tyfoid og gastrisk Feber.

Hvad derimod angaar Skarlagensfeber, da bør de Disciple — ligesom ogsaa Lærere — i hvis Hjem der findes Patienter med denne Sygdom, selv i den mildeste Form, formenes Adgang til Skolen, indtil de medbringe Lægeattest for, at hverken de selv, deres Klædningsstykker eller Gjenstande, som medføres i Skolen, kunne antages at medbringe Smitte.

Disse Regler blive ogsaa at følge overfor ondartede Hals sygdomme, Blodgang, exanthematisk Tyfus og Kopper.

Med Hensyn endelig til den ondartede Betændelse i Øjets Bindehinde vil det være at iagttage, at saavel den Discipel, i hvis Hjem Sygdommen hersker, som hans Klassekammerater mindst to Gange ugentlig underkastes en Øjenvisitation til Sikkerhed for, at ingen af dem er bleven angreben af Sygdommen.

Ministeriet maa derhos, naar en Epidemi er udbrudt i Byen, anse det for ønskeligt, at Skolens Rektor offentlig opfordrer de Familier, som have Disciple i Skolen, til, saasnart Sygdommen viser sig i Hjemmet, derom at gjøre Anmeldelse for ham. Skulde der opstaa Tvivl om, hvorvidt Sygdommen skal henregnes til den ene eller den anden af de ovennævnte Kategorier, eller der skulde blive Spørgsmaal om Tilstrækkeligheden af de trufne Foranstaltninger til at fjerne Discipelen fra al Omgang med de Syge i Hjemmet, maa Ministeriet henvise Rektor til at konferere med Fysikus eller Stadslægen.

Det er en Selvfølge, at hvis en Discipel skulde møde paa Skolen angrebet af en af ovennævnte Sygdomme, eller Tvivl derom opstaa, har Rektor strax at hjemsende ham og ikke paany at modtage ham uden fornøden Lægeattest.

2. Beretning om de i 1880 kontrollerede Prøver ved de lærde Skoler og højere Realskoler.

Efterat have faaet samlet Overblik over, hvad der ved indeværende Aars Examina ved de lærde Skoler og højere Realskoler er præsteret, anser Undervisningsinspektionen det ikke for nødvendigt eller hensigtsmæssigt at indgive en i det enkelte gaaende Beretning.

Det tilfredstillende Udfald af de foregaaende Aars Afgangsprøver og fjerde Klasses Hovedexamen maa nu antages ikke at være en tilfældig Frugt af enkelte Discipelholds Beskaffenhed. Et saadant Udfald kan, for gjentagende at komme til Syne — saaledes atter i Aar —, kun være Frugten af godt og dygtigt Arbejde igjennem flere Aar. Det varsler derfor ogsaa godt for Fremtiden. Med tilbørligt Hensyn til Disciplenes Evner og Flid tør det paastaaes, at de fleste ere bragte saa vidt, som man med Rimelighed kan kræve, og at, naar Examens Udfald skifter noget fra Aar til andet paa samme Sted, da beror dette væsentlig paa de enkelte Discipelholds Beskaffenhed. Til disse Ytringer, der gjælde saavel de offentlige, som de private Skoler, har Inspektionen den Tilfredsstillelse at kunne tilføje Erkjendelsen af, at Privatisterne, hvis Udvikling tidligere for de flestes vedkommende lod en Del tilbage at ønske, have i Aar i betydelig ringere Grad givet Anledning til saadan Anke. Om de end ogsaa i Aar gjen-

nemsnitlig have staaet noget under Skolernes egne Disciple og nogle have indstillet sig, der ikke burde have havt Lov dertil, saa have dog denne Gang forholdsvis flere aflagt gode Prøver, nogle endog særdeles gode, medens paa den anden Side de mindre dygtige have været færre, og i det Hele har det været lettere at faa draget Grænsen imellem dem, der maatte passere, og dem, der maatte vrages.

Hermed skal det dog ikke være sagt, at der slet intet skulde være at paaanke eller at bemærke med Hensyn til Enkeltheder; men der er ingen Udsættelse, som det vilde være urigtigt at fortie for Ministeriet. Der er dernæst heller ingen Anker af ny Art at fremføre, medens det er utvivlsomt, at de tidligere gjorde efterhaanden ramme færre Skoler og færre Lærere. Under saadanne Omstændigheder har Inspektionen anset det for rettest ikke at trætte med nye Gjentakelser af, hvad der allerede er sagt og gjentaget i de fem foregaaende Aars Beretninger. Disse Udtalelser hvile paa Anskuelse, Inspektionen fremdeles maa staa ved; men den er netop ved den Omstændighed, at den nu mindre føler Nødvendigheden af at gjøre dem gjældende, styrket i sin Overbevisning om deres Rigtighed og tror derfor fremdeles at burde anbefale dem til Opmærksomhed.

3. Sanginspektørens Plan for Sangundervisningen i de lærde Skoler.

Formaalet for denne Undervisning er, at Eleverne kunne bringes til ikke blot at kunne deltage i Korsange (to-, tre- og firstemmig Sang) med smukt og musikalsk Foredrag, men ogsaa at kunne synge enkeltvis smukt og sikkert, og at de ved deres Afgang fra Skolen have lært de almindelig anvendte Koraler, Folke- og Fædrelandssange, de sidste saavidt muligt med hele Texten, saaledes, at de have tilegnet sig dem som deres Ejendom. Af Theori erhverves saa meget Kjendskab til Noder og Takt, at Eleverne med nogenlunde Sikkerhed kunne synge à prima vista i de letteste Tonearter. Af Musikkens Historie bør Eleverne gjøres bekendte med de mest fremtrædende af Landets Komponister.

Skolen deles i fire Syngeklasser.

1ste Klasse (1ste og 2den Klasse); 1 Time ugentlig.

Enstemmige Koraler, Fædrelands- og Folkesange samt Sangene til det samlede Kor indøves. Af Koraler skulle følgende læres med tilhørende Text:

1. Alene Gud i Himmerig.
2. Lovsynger Herren.

3. Nu takker alle Gud.
4. Op al den Ting, som Gud har gjort.
5. Befal du dine Veje.
6. Nu ringe alle Klokker mod Sky.
7. Lovet være Du Jesu Krist.
8. Julen har Englelyd.
9. Du Herre Krist.
10. Krist stod op af Døde.
11. Jeg ved et lille Himmerig.
12. Det kiner nu til Julefrst.

Et Antal af 10 enstemmige Folke- og Fædrelandssange maa være lært i Aarets Løb.

Under Indøvelsen af de forskjellige Sange lære Eleverne at anvende Stemmen, f. Ex. ved korrekt Toneansætning, Vejrtrækning og Syngen paa Vokalerne. Ligeledes øves Eleverne i en tydelig Pronunciation. Eleverne bør af og til høres enkeltvis i de lærte Sange for at blive fortrolige med at synge alene. Der maa gjenneemgaaende kun synges mezzo-forte og piano. Toneomfanget maa ikke til dagligt Brug være større end til \bar{e} . Her bør Eleverne allerede begynde med at gjøres bekendte med Noderne i C-Dur, fra g til \bar{g} , og øves i at synge frem og tilbage. C. ($\frac{4}{4}$) Tak forklares og øves. C-Dur og A-Mol Skalaen med tilhørende Akkorder indøves fra Skoleaarets Begyndelse og gjentages i hver Time. Sopranstemmen til de flerstemmige Sange indøves og for disses Vedkommende gjælder ikke Reglen om Toneomfanget.

2den Klasse (3die og 4de Klasse); 1 Time ugentlig.

Repetition af de i forrige Klasse lærte Sange; af nye Koraler læres følgende enstemmigt:

1. Den signede Dag med Fryd vi se.
2. Vi tro, vi alle tro paa Gud.
3. Til Himlene rækker Din Miskundhed Gud.
4. Giv jeg, o Herre, følger Dig.
5. Guds Menighed syng.
6. Nu hviler Mark og Enge.
7. Den yndigste Rose er funden.
8. Julen har bragt velsignet Bud.
9. Vær velkommen Herrens Aar.
10. Jesu Dine dybe Vunder.
11. Frygt mit Barn den sande Gud.
12. Jesu Din søde Forening at smage.

13. Af Højheden oprundet er.

14. Herre jeg har handlet ilde.

Ved Repetition af de tidligere lærte Koraler bør der vexles med Texterne. Navnlig bør Texter synges, som passe til Aarets kirkelige Tider. Af Folke- og Fædrelandssange læres mindst 10, dog kun enstemmigt. Enkelte tostemmige Sange bør indstuderes, saaledes at de kunne synges uden Ledsagelse af Instrument. Antallet af disse Sange retter sig efter, hvormange Sange Klassen skal lære til den samlede Korsang. Eleverne synges Træfføvelser i C-Dur og lære at træffe de lettere Intervaller samt gjøres bekendte med Dur- og Molskalaens Bygning. $\frac{3}{4}$ Takt læres og øves. G-Dur og E-Mol, F-Dur og D-Mol i Skalaerne med tilhørende Akkorder indøves, saa at Eleverne ved Skoleaarets Slutning kunne synges rent og smukt uden Ledsagelse af Instrument i C-Dur, A-Mol, G-Dur, E-Mol, F-Dur og D-Mol med tilhørende Akkorder.

Toneomfanget til Øvelserne og Klassens egne Sange udvides til \bar{f} . Nuanceringen maa være fremtrædende. Eleverne øves stadig i at synges alene.

3die Klasse (5te og 6te Klasse); 1 Time ugentlig.

Indøvelse af nogle tostemmige — og hvis Forholdene tilstede det — enkelte trestemmige Sange. 10 enstemmige Folke- og Fædrelandssange med tilhørende Text maa læres i Aarets Løb. Af Koraler læres følgende enstemmigt:

1. Jesus er mit Liv i Live.
2. Jeg vil Din Pris udsjunge.
3. Himlen aabnes, Mørket svinder.
4. Jesus lever, Graven brast.
5. Vor Gud han er saa fast en Borg.
6. Naturen holder Pintsefest.
7. Kirken den er et gammelt Hus.
8. Enhver som tror og bliver døbt.
9. Hvo ikkun lader Herren raade.
10. Med Sorgen og Klagen hold Maade.
11. I Jesu Navn bør al vor Gjerning ske.
12. Saa vil vi nu sige hverandre Farvel.

Repetition af det i de forrige Klasser lærte og Texterne til Koralerne anvendes som foreskrevet i 2den Klasse. Øvelserne i Sang efter Noder fortsættes. Af nye Skalaer indøves D-Dur og H-Mol, A-Dur og Fis-Mol, B-Dur og G-Mol samt den kromatiske

Skala. Taktøvelserne fortsættes. Alt- eller Tenor- og Bassømmerne indøves til den samlede Korsang. Eleverne øves stadig i at synge alene.

4de Klasse. (Alle Klassers Sammensang.)

1 Time ugentlig.

Indøvelse af mindst 6 flerstemmige Sange. Tøstemmige Træffeøvelser i C-Dur og A-Mol. De yngste Klasser synge da 1ste Stemme, de ældre Klasser 2den Stemme. Musikhistoriske Meddelelser; bl. A. skildres Weyse, Kuhlau, Berggreen, Hartmann og Gades Betydning og de bekendteste af deres Værker. Enkelte enstemmige af de tidligere lærte Koraler og Fædrelandssange gaas igjennem. Eleverne øves stadig i at synge alene. De flerstemmige Sange maa synges à capella.

Der bør føres en særlig Protokol for Sangundervisningen. I denne indføres alt, hvad der efterhaanden læres, og i hvilke Bøger det findes. Ligeledes hvormange af Eleverne der synge og hvormange der ikke synge. Ved Indstuderingen benyttes Violin, Piano eller Harmonium.

Ved Skolens Morgen-Lovsange bør de fleste af disse synges enstemmigt, for at Eleverne kunne faa Øvelse i at deltage i Menighedssangen. Harmonium bør, saafremt Skolen ejer et saadant, da ledsage Sangen.

Som Haandbøger henvises til Berggreens Koralbog, hvorefter alle de i Planen foreskrevne Koralmelodier læres; Sannes Træffeøvelser og Skolesange; Jastraus Skolesange samt, hvis der kan dannes en Mandskvartet, Studenterforeningens Kvartetsange eller Karl Mortensens. Skrevne Sange maa ikke anvendes uden ved en enkelt Lejlighed.

Anm. I de Skoler, som have 5 Timer om Ugen til Sang, bør 1ste Klasse have 2 Timer om Ugen. Der læres da 10 tøstemmige Sange af forskjelligt Indhold samt en Dur- og en Molskala mere end ovenfor angivet. Træffeøvelserne udvides ogsaa til Intervalspring i C-Dur.

Til Efterretning for dem, der ønske deres Børn optagne i den lærde Skoles 1ste Klasse uden at have gennemgaaet Forberedelsesskolen, meddeles her Bestemmelserne i den kongelige Anordning af 5te Avgust 1871 (§ 1):

Forinden Nogen kan optages som Discipel i en lærd Skoles 1ste (nederste) Klasse, har han at underkaste sig en Prøve, ved hvilken der fordres:

1. i Modersmaalet: dels Oplæsning af et Stykke af en dansk Læsebog eller Forfatter, dels en skriftlig, med antagelig Sikkerhed i Retskrivning og Skilletegnes Brug nedskreven, Gjengivelse af et to Gange forelæst Stykke, hvilken tillige bedømmes som Prøveskrift;

2. i Tysk: det vigtigste af Formlæren og en mundtlig Oversættelse fra Tysk til Dansk af et Stykke i et læst Penum, der mindst maa udgjøre 100 almindelige Oktavsider;

3. i Fransk: det vigtigste af den regelmæssige Formlære og 50 Oktavsider af en Læsebog;

4. i Geografi: en Oversigt over hele Geografien efter en kortere Lærebog;

5. i Historie: Oversigt over Verdenshistoriens vigtigste Begivenheder efter en fragmentarisk Lærebog samt Danmarks Historie noget udførligere;

6. i Religion: Bibelhistorien i kort Begreb og Hovedstykkerne af Luthers lille Katekismus;

7. i Naturhistorie: Pattedyr og Fugle efter en kortfattet Lærebog;

8. i Regning: Færdighed i praktisk Regning saavidt, at alle Regninger med hele og brudne Tal kunne udføres sikkert og bringes i Anvendelse paa simple praktiske Op-gaver som dem, der pleje at henføres under Regula de Tri.

Jeg tillader mig at gjøre Forældre og Værger opmærksomme paa, at de ikke gjøre vel i at tillade deres Børn at gaa for tidlig til Skolen. Skolen aabnes først et Kvartér før Skoletiden, og før den Tid er der intet officielt Tilsyn med Børnene. De udsættes da for at drive om paa Gaderne og komme i Kast med Gadedrenge eller for at indlade sig paa farlige Lege i Skolegaarden (uagtet al Leg er forbudt, naar der ikke er en Lærer tilstede). Er det ondt Vejr, udsættes de tillige for at blive vaade og for at forkøle sig. Da Afstanden ingensteds i Byen kræver lang Tid for at naa til Skolen i rette Tid, vil det være passende at lade Børnene gaa hjemmefra et Kvartér før det bestemte Klokkeslet, med mindre de ere Ordensduxe og som saadanne have Adgang til Klasserne før tre Kvartér. Da vil Klokken halv otte (halv to) eller noget derover efter Afstanden være den rette Tid.

Næste Aar agtes følgende Bøger benyttede:

I Klasse: Pio og Wimmer, dansk Læsebog for Mellemlklasserne og Øllgaards danske Grammatik. Kapers og Simonsens tyske Læsebog (1879), Hjorts Grammatik ved Kaper; Holbechs og Petersens Materialier blot i Realklassen. Løkkes engelske Læsebog for Begyndere, Listovs Elementarbog, Rosings engelske Grammatik, blot for Realisterne. Forchhammers latinske Læsebog (nyeste Udgave), Madvigs latinske Sproglære, blot for studerende. Ahns Lærebog i det franske Sprog, 1ste Kursus, Pios franske Læsebog for Mellemlklasserne. Balslevs Forklaring til Luthers Katekismus, Assens' større Bibelhistorie; det nye Testament og en Psalmebog. Blochs Lærebog i Historie for Realskoler. Velschows Geografi, et Atlas. Lützens Lærebog i Zoologi Nr. 2. Hauschultz's elementære Arithmetik og Hansens Tavleregningsopgaver. Skolens Lovsange.

II Klasse: Samme Bøger i Dansk, Tysk, Religion, Historie og Geografi, som ere brugte f. A. i I Kl. Løkkes engelske Læsebog

for Mellemklasserne, Listovs Elementarbog, Rosings Grammatik (for Realisterne) Cornelius Nepos (Halsms Udg.), Trojels Materialier, Madvigs Sproglære (for studerende). Pios franske Læsebog for Mellemklasserne, Monrads Grammatik. Lützens Lærebog i Zoologi Nr. 1. Hauschultz's elem. Arithmetik, Julius Petersens Arithmetik og Algebra, 1ste Del, sammes Plangeometri. Hansens Tavlerregningsopgaver, 2den og 3die Del. Skolens Lovsange.

III Klasse: Arentzens og Thorsteinsons nordiske Mythologi, Hammerichs svenske Læsestykker. Kapers og Simonsens tyske Læsebog (1879), Ankjærs tyske Grammatik. Sicks franske Læsebog for højere Klasser, Garrigues' franske Grammatik. Løkkes engelske Læsebog for Mellemklasserne, Listovs eng. Stiløvelser, 2den Afd., Rosings Grammatik (blot for Realisterne). Cæsar de bello Gallico (Whitte), Ovids Forvandlinger (Bloch, nyeste Udg.), Trojels Materialier, Madvigs latinske Sproglære, en lat. Ordbog (blot de studerende). Bergs græske Forskole, Xenophons Anabasis (Dindorf), Tregders græske Formlære, Bergs Atlas (blot de studerende). Samme Lærebøger i Religion, Historie (dog de studerende tillige Blochs større Lærebog i den nyeste Tids Historie), Geografi og Naturhistorie, samt Vaupells Botanik ved Grønlund. Jul. Petersens Arithmetik og Algebra, 1ste og 2den Del, Hansens Regnebog, 3die Del, Jul. Petersens Geometri. Schmidts mindre Lærebog i Fysik (blot Realisterne). Skolens Lovsange.

IV Klasse: Hammerichs svenske Læsestykker (Realisterne Møllers græsk-romerske Mythologi). Samme Lærebøger i Tysk, Fransk og Engelsk som forr. Aar (Engelsk kun for Realisterne). Cæsar de bello Gallico, Ciceros Taler (Madvig), Sproglære og Stiløvelser som i III Kl.; Xenophons Anabasis, Homer (efter nærmere Opgivelse), en græsk Ordbog, Bergs Atlas (Latin og Græsk kun for de studerende). De samme Lærebøger i Historie, Geografi og Naturhistorie som i III Kl. (de studerende alene tillige Thriges mindre Oldtidens Historie). I Mathematik Jul. Petersens Arithmetik og Algebra, 1ste og 2den Del, Hansens Regneopgaver, 3die Del, Lalandes Logarithmetabel, Jul. Petersens Geometri. For Realisterne alene Schmidts mindre Lærebog i Fysik og Jespersens Kemi. Skolens Lovsange.

V Klasse: Strøms Literaturhistorie; Wimmers oldnordiske Læsebog, 2den Udgave, Wimmers oldnordiske Grammatik, 2den Udgave. I Fransk samme Bøger som f. A. brugtes i IV Kl. Løkkes eng. Læsebog for Mellemklasser, Listovs Elementarbog, Rosings Grammatik. Ciceros Taler (Madvig) m. m., som senere

vil blive meddelt; Flemmers Sølvalderens Forfattere, Whittes Opgaver; Thomsen, det romerske Stats- og Privatliv i Oldtiden, Tregders Literaturhistorie. Homers Iliade, 2den Del (Dindorf), Herodot, 1ste Del (Dietsch, Christensen, det græske Statsliv i Oldtiden, 2den Udgave, Bergs Atlas. Det nye Testament. Blochs Lærebog i den nyeste Tids Historie og Thriges Nordens Historie. Schmidts mindre Lærebog i Fysik. Skolens Lovsaneer.

VI Klasse: De samme Lærebøger i dansk Literaturhistorie og Oldnordisk. I Fransk og Engelsk de samme Læsebøger som i V Kl. Ligeledes i Latin. I Græsk Lysias ved Scheibe (Teubner), Homers Iliade, 1ste Del, o. s. v. Bergs Atlas. Det nye Testament. Thrige, Oldtidens og Nordens Historie, Blochs Lærebog for Realskoler og Lærebog i den nyeste Tids Historie. Schmidts mindre Lærebog i Fysik, Jørgensens Astronomi. Skolens Lovsange.

Skolens Afgangsprøver og Aarsprøver for Aaret 1881.

Skriftlige og andre ikke offentlige Prøver.

Onsdagen den 15de Juni.

Kl. 8—12.	VI og V*). Dansk Stil (bekjendt Emne).	{Ka. L. M. H.
	IV. Dansk Stil.	{G. H. G. A.
- 4—8.	VI og V. Fransk Stil.	{M. M. S. G.
	IV. Geometrisk Udarbejdelse.	{K. K. S. S.
		{H. H. B. B.
		{A. A. G. G.

Torsdagen den 16de Juni.

Kl. 8—12.	VI og V. Version.	{H. H. S. B.
	IV. Arithmetisk Udarbejdelse.	{A. A. M. S.
- 4—8.	VI og V. Dansk Stil (fri Opgave).	{B. L. G. L.
	IV. Latinsk eller tysk Stil.	{M. M. B. G.
		{A. A. G. H.
		{S. S. H. B.

Mandagen den 20de Juni.

Kl. 8—11.	III. Geometrisk Udarbejdelse.	M. K. A.
-----------	-------------------------------	----------

Tirsdagen den 21de Juni.

Kl. 8—11.	III. Latinsk eller tysk Stil.	M. B. S.
-----------	-------------------------------	----------

Lørdagen den 25de Juni.

Kl. 8—11.	III. Arithmetisk Udarbejdelse.	K.
- 2.	II, Kl. 3½ I st., Kl. 5 I R. Tavleregning.	H. L. M.

Torsdagen den 30te Juni.

Kl. 8—11.	III—I R. Dansk Stil.	M. G. H. B.
- 1.	Prøve over ny indmeldte. Kl. 1. H. Ka. 2. K. S.	

*) Vb sammen med VI, Va for sig. Hvor der i Skemaet for mundtlig Examen staar (1) efter Klassenumeret, betegnes derved de ulige Numere, (2) betegner de lige Nr.

Mundtlige, offentlige Prøver.

Mandagen den 20de Juni.

Kl. 9 ¹ / ₂ . IV st. (1). Matematik. H. L.	Kl. 4. VI. Naturlære. H. L.
---	-----------------------------

Tirsdagen den 21de Juni.

Kl. 8. IV st. (2) og R. Matematik. H. L.

Lørdagen den 25de Juni.

Kl. 10 ¹ / ₂ . IV st. (1). Latin. A. G.	Kl. 4. IV st. (2). Latin. A. G.
---	---------------------------------

Torsdagen den 30te Juni.

Kl. 10¹/₂. VI. Historie. L. S.

Fredagen den 1ste Juli.

Kl. 8. Vb. Latin. W. G. Ka. - 11. Va (1). Engelsk. B. M. H. - 12 ¹ / ₂ . I R. Geografi. K. M. S. - 2. Va (2). Naturlære. H. L. K. - 5. Va (1). Naturlære. H. L. K.	Kl. 8. IV st. (1) og R. Fransk. M. B. - 11. IV st. (2). Græsk. G. W. Ka. - 2. III. Tysk. M. B. S. - 5. IV. st. (2). Fransk. M. B.
Kl. 8. I st. Naturhistorie. K. L. H.	

Lørdagen den 2den Juli.

Kl. 8. III R. og M. Natur- lære. } H. L. M. III R. Matematik. }	Kl. 8. I st. (1). Latin. Ka. W. G.
- 10. II. Naturhistorie. K. L. B.	- 10. I R. Religion. S. H. M.
- 12. I st. (2). Latin. Ka. W. G.	- 12. Vb. Fransk. M. S.
- 2. IV st. (1). Græsk. G. W. Ka.	- 2. III. Naturhistorie. K. L. S.
	- 4. II. Religion. S. H. B.

Mandagen den 4de Juli.

Kl. 8. Va (1). } Græsk. G. W. Ka. - 10. Vb. }	Kl. 8. III. Fransk. M. L. K.
- 12. I st. Historie. Ka. B. S.	- 11. Vb. Naturlære. H. L. K.
- 2. Va (2). Græsk. G. W. Ka.	- 2. I st. Tysk. S. M. B.
- 4. III (2). Religion. S. H. G.	- 4. II. Fransk. M. K. B.

Tirsdagen den 5te Juli.

Kl. 8. II st. Latin. G. W. Ka.	Kl. 8. Vb. } Engelsk. B. M. H.
- 2. III st. Græsk. W. G. Ka.	- 9. Va (2). }
- 4. I R. Engelsk og Tysk. B. M. S.	- 11. IV R. og st. (1). Geografi. K. G.
	- 2. III st. Arithmetik. H. L. M.
	- 5. IV st. (2). Geografi. K. G.

Onsdagen den 6te Juli.

Kl. 8. VI. Græsk. G. W.	Kl. 8. II. Historie. S. L. B.
- 11. I R. Fransk. A. M. Ka.	- 11. I st. Geografi. K. G. B.
- 4. VI. Engelsk. B. M.	- 2. I R. Arithmetik. L. H. A.
	- 4. Va (2). Historie. L. S. Ka.

Torsdagen den 7de Juli.

Kl. 8. VI. Fransk. M. A.	Kl. 8. V b. Historie. } L. S. Ka.
- 11. Va (2). Fransk. M. A.	- 9. Va (1). Historie. }
- 2. I st. Arithmetik. L. H. K.	- 4. IV st. (1) og R. Tysk. M. B. S.
- 4. VI. Oldnordisk. A. G.	

Fredagen den 8de Juli.

Kl. 8. VI. Latin. W. Ka.	Kl. 8. III (1). Religion. S. H. G.
- 12. III st. Latin. A. G. W.	- 11. II. Geografi. K. B. L.
- 2. IV st. (2). Tysk. M. B. S.	- 2. I R. Naturhistorie. K. L. H.

Lørdagen den 9de Juli.

Kl. 8. Va (1). Fransk. M. A.	Kl. 8. IV R. og IV st. (2). Natur-
- 11. Va (2). Oldnordisk. A. G. Ka.	historie. K. L.
- 2. IV st. (1). Naturhistorie.	- 11. III st. Geometri. II. L. M.
K. L.	- 2. IV R., III R., II R. Engelsk.
- 4. II. Geometri. II. L. M.	B. M. H.
	- 4. Va (1). Oldnordisk. A. G. Ka.

Mandagen den 11te Juli.

Kl. 8. Va (1). Latin. W. G. A.	Kl. 8. IV R og IV st. (1) } Historie.
- 12. V b Oldnordisk. A. G. Ka.	- 10. IV st. (2). } L. S.
- 2. III. Geografi. K. G. A.	- 2. I st. Religion. S. H. Ka.
- 4. II. Tysk. M. B. S.	- 4. II. Arithmetik. H. L. A.

Tirsdagen den 12te Juli.

Kl. 8. Va (2) Latin. W. G. A.	Kl. 8. I st. Naturhistorie. K. L. H.
- 12. IV R. Naturlære. H. L. K.	- 10. I R. Historie. Ka. L. S.
- 2. I st. Fransk. A. M. W.	- 2. III. Historie. L. S. Ka.

Kl. 4. Sangprøve.

Torsdagen den 14de Juli

Kl. 10 bekendtgjøres Prøvernes Udfald, hvorefter Ferien tager sin Begyndelse.

Mandagen den 15de Avgust

Kl. 2 begynder det nye Skoleaar.

Til at overvære Skolens mundtlige Prøver samt Offentliggjørelsen af Udfaldet indbydes Disciplenes Forældre og Værger samt Enhver, der har Interesse for Skolens Virksomhed.

Randers lærde Skole, den 30te Maj 1881.

H. K. Whitte.

